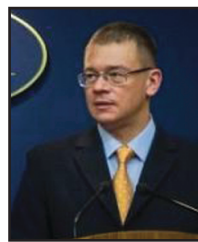

● despre numirea noului prim ministru au comentat analistul politic Ion Bogdan Leffer și analistul media Iulian Comănescu

pagina 13

EDITORIAL

Ultimatum pentru soarecii de laborator

Fondurile europene au fost pentru universitățile românești o minune. Ce-i drept, una care s-a lăsat mai cu seamă ocărită, decît blagoslovită, de-a lungul anilor, fiindcă prea cu năduf și panică s-a lăsat așteptată adeseori. Cu toate acestea, din 2007 și pînă în prezent, proiectele dezvoltate prin intermediul **Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU)** le-au permis universităților să-i păstreze pe absolvenții în instituțiile de învățămînt superior și de a le oferi posibilitatea de-a face cercetare avansată. Ademenindu-i pe tineri cu sume care promiteau mult mai mult decît un salariu de debutant în industrie, le-a îngăduit celor cu veleități de cercetători să facă știință pe bani ce se anunțau a fi mulți. Așa s-au format echipe de oameni care au dezvoltat proiecte îndrăznețe de dragul științei. Ce-i drept o serie de impostori au rămas să facă doctorat doar pentru „bursele alea mari”, iar unii postdoctoranzi s-au adăpostit să mai copilărească puțin la căldura unei sume consistente. Banii, chiar dacă nu veneau niciodată la vreme, odată ce ajungeau erau mai mult decît puteau pretinde. Însă au rămas în universități și mulți tineri care și-au lăsat job-ul de dragul unei cercetări în care și-au investit roșul în viață. Ei erau acei soareci de laborator care și-au făcut casă din locul de muncă. Mulți nu au folosit banii pentru a-și cumpăra cuptor cu microunde, ci pentru a-și putea derula cum trebuie proiectele. Mulți care, atunci cînd au plecat cu mobilități s-au întors îmbogățiți cu idei cît pentru a împărțași cu ceilalți felii de cunoaștere în raport cu care mediul academic a devenit insatiabil.

Însă, din această sămîntă fermecată de la **Comisia Europeană**, la noi a încolțit un vrej autohton. Au planat scandaluri asupra modului în care au fost cheltuite fondurile primite, asupra multor proiecte existînd îndoieli legate de maniera de gestionare a banilor la diferite niveluri. Acum, din cauza unor nereguli descoperite de **Autoritatea Română de Audit**, fondurile au fost întrerupte. Dar dacă se suspendă? Dacă se întîmplă o asemenea nenorocire, universitățile sînt puse în situația de a se gîndi la ce ar alege între de a-și închide proiectele și a-și pierde oamenii, și a se împrumuta de la bănci cu sume pe care nu ar avea de unde să le ramburseze. Chiar dacă instituțiile de învățămînt au mai plătit cu bani din buzunarul propriu întîrzierea fondurilor, o eventuală suspendare a acestora va arunca în derizoriu munca unor oameni care nu vor putea fi cumpărați cu altfel de compensații.

Nu ne putem închipui că așa ceva se va întîmpla. La noi mereu „merge și altfel” și, dacă nu se vor putea găsi soluții legale, or dacă oficialii comisiei nu se vor învoi să ne mai dea banii pe încredere, cu siguranță pe ușa din dos se va putea găsi o scăpare. Însă pe aceeași ușa s-ar putea să iasă și cei care s-au înhamat să tragă tare ca să-și împlinească un vis. Dar se știe că obisnuințele de trai se schimbă greu. De pierdut vor avea numai cei care din asta trăiau.

Laura PĂULEȚ

Universitățile din Iași își hrănesc proiectele din împrumuturi

● Comisia Europeană a luat decizia de a întrerupe finanțarea proiectelor POSDRU ● aceasta a reclamat un „management defectuos” al distribuirii fondurilor ● conducerile instituțiilor de învățămînt superior se tem că nu vor avea venituri pentru a acoperi gaura produsă astfel în buget

pagina 5

Managerii se gîndesc să apeleze la credite bancare

INTERVIU

Agronomia își alege ultima rectorul

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” nu s-a grăbit să își desemneze conducătorul. Cu primul tur stabilit pentru 29 februarie, va fi ultima din Iași care își cheamă cadrele didactice la vot. Și cum fostul rector a dus deja la bun sfîrșit două mandate, competiția se va da între prof. univ. dr. Valeriu V. Cotea și prof. univ. dr. Vasile Vîntu, amîndoi pro-rectori în mandatul anterior. Indiferent de rezultat, la începutul lunii martie, comunitatea academică din Iași va încheia procesul electoral și va începe un mandat de patru ani de zile, cu busola îndreptată către cercetare.

paginile 3, 8-9

Actualitate

Guvernele României și al Republicii Moldova își dau mîna la „Cuza”

● se vor discuta subiecte ce țin de cooperare, proiecte de infrastructură și interconectare energetică

pagina 2

Incognito

Îndrăgostit, caut urgent sărbătoarea iubirii

● „Locul în care amorul devine legămînt, iar un cuvînt devine jurămînt”

● micii pișcheri făceau tumble și se prăbușeau peste patul cu perne întregi

pagina 4

Reportaj

Refugiații Asiei se ascund de război la Rădăuți

● autoritățile de aici i-au făcut lui Firas primele acte, inclusiv un certificat de naștere

● „a intrat tata la mine în cameră și mi-a făcut semn să fug cît mai repede”

pagina 11

Cultural

Barul cu povești de pluș

● piesa „Hîrtii, ursuleți și fete”, a fost prezentată de Asociația Ș’Art, în regia lui Florin Caracala

● spectacolul a fost un colaj de repetiții

pagina 12

opinia veche

este editată de studenți ai Departamentului de Jurnalism și Științe ale Comunicării și se adresează exclusiv mediului academic.

În coloană,
adunarea

„Cuza” se vede bine pe online

Site-ul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC) este cel mai bine plasat din țară în topul realizat de către *webometrics.info*, care clasifică paginile instituțiilor de învățământ superior din lume. Din cele peste 20.000 de pagini site-uri evaluate, cel al universității ieșene ocupă locul 580, fiind singura instituție de învățământ superior din țară care are site-ul în primele 1000 din acest top.

„Universitatea și-a îmbunătățit considerabil prezența pe Internet în ultimii ani, prin site-uri actualizate cu informații destinate publicurilor UAIC, cum ar fi *360.uaic.ro*, sau site-ul special dedicat candidaților, *admitere.uaic.ro*, și prin intermediul paginii sale de Facebook, care a adunat deja în jurul său o comunitate de peste 13.000 de prieteni.”, a declarat Mădălina Cocea, purtătorul de cuvânt al UAIC.

Criteriile care au fost luate în considerare s-au referit la vizibilitatea pe care o are pagina de Internet. Mai mult decât atât, au fost evaluate doar site-urile care au domenii proprii.

Următoarele clasate au fost Universitatea „Politehnica” din București (UPB), pe locul 1023, respectiv Universitatea din București, pe 1046. *Webometrics.info* realizează această clasificare din 2004 și are ca scop declarat motivarea instituțiilor de învățământ superior, a cadrelor didactice și a cercetătorilor de a avea o prezență web cât mai bună, echivalentă performanțelor acestora din mediul academic.

Andrei MIHAI

La Sala Polivalentă au înflorit cărțile

În perioada 29 februarie – 4 februarie, va avea loc la Iași Tîrgul Internațional de Carte LIBREX. Evenimentul, aflat la ediția a XX-a, se va desfășura în Sala Polivalentă și este intitulat „Primăvara cărților la Iași”. La Iași, vor fi invitați speciali academicieni, Constantin Bălăceanu-Stolnici și scriitorul Tiberiu Roșu, care vor participa la un „Dialog” pe tema „Simbolistica în opera lui Constantin Brâncuși”.

„Primăvara cărților la Iași va aduce o ofertă editorială foarte bogată și diversificată, de la 129 de expozanți prezenți în tîrg, dar și o agendă culturală cu 108 lansări, mese rotunde, dialoguri pe diverse teme, dezbateri de specialitate, colocvii, lansări și prezentări de carte, spectacole de teatru”, a declarat Alina Hucai, redactor-șef la Editura Sedcom Libris.

Evenimentul îl va avea oaspete și pe Răzvan Theodorescu, care va veni simbătă cu prilejul lansării volumului Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (1860 – 1990), lucrare apărută la Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC) și al cărei coordonator este prof. univ. dr. Laurențiu Șoitu, de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației a UAIC

Andrei MIHAI

Prezențe de pe ambele maluri ale Prutului

Guvernele României și al Republicii Moldova își dau mîna la Iași

- se vor discuta subiecte ce țin de cooperare, proiecte de infrastructură și interconectare energetică

Ministrii din Guvernul României se vor întâlni simbătă, 3 martie, de la ora 11.00, la Iași, cu omologii lor din Cabinetul Republicii Moldova pentru a susține o ședință comună în care se va conveni asupra mai multor proiecte transfrontaliere.

Oficiali din partea Guvernului au luat legătura, săptămîna trecută, cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC) pentru ca întrevvedere să aibă loc în Sala Senat a instituției de învățământ superior. „Este adevărat că s-au interesat ca întâlnirea să aibă loc în Sala Senat dar, din informațiile noastre, mai au în vedere și alte locații. Încă nu a fost confirmată oficial intenția”, a declarat Mădălina Co-

cea, purtătorul de cuvînt al UAIC.

Aceasta a fost stabilită de către cei doi prim-miniștri, Mihai-Răzvan Ungureanu, respectiv Vlad Filat, săptămîna trecută, în contextul în care, în ianuarie, ministrul Afacerilor Externe, Cristian Diaconescu, aflat în vizită la Chișinău, susținea necesitatea organizării unei asemenea ședințe. Încă de atunci, diplomații au trasat principalele subiecte de discuție pentru o viitoare întâlnire, subiecte ce țin de cooperare, proiecte de infrastructură și interconectare energetică. Astfel, conform Biroului de presă al Guvernului României, „în cadrul ședinței comune va fi semnat Planul de acțiune pentru implementarea Declarației comune privind institui-

Prima vizită oficială a noului premier la Iași

rea unui Parteneriat Strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova. În plus, vor fi convenite o serie de proiecte comune transfrontaliere, cum sînt cele din domeniile transporturilor și energiei”.

Ședința comună a celor două Guverne reprezintă prima acțiune de politică externă a Cabinetului Ungureanu, investit de Parlamentul României pe 9 februarie. Pentru ca întâlnirea să se desfășoare conform planului, vineri, 24 februarie, secretarul general al Guvernului, Atilla Dezsai a sosit la Iași să stabilească detaliile legate de organizarea ședinței comune împreună cu

municipalitatea.

Ultima ședință comună a Executivului de la București cu un stat vecin a fost organizată în octombrie 2011, cînd Consiliul de miniștri a dezbătut alături de omologii lor bulgari aderarea celor două state la spațiul Schengen. Înainte de acesta, în 2005, a avut loc o altă întrevvedere, de data aceasta cu Cabinetul Ungariei. La Iași, Guvernului României s-a întrunit ultima oară în 2010, pe 17 martie, tot la UAIC cînd a fost avizat proiectul Legii Educației Naționale.

Iulia CIUHU

O incursiune în cosmos cu Dumitru Prunariu

- astronautul a vorbit și despre programul spațial recent al României, Goliat

a accentuat importanța dezvoltării acestui program „pentru că nu se știe cînd cel american se poate închide, fiind unul militar”.

Despre spațiu și droguri

Cosmonautul a menționat apoi și sistemul EGNOS, „un sistem premergător lui Galileo care a îmbunătățit semnalul prin geolocație a sistemului american. S-a ajuns la o precizie de cîțiva centimetri garantati”, a mai declarat Dumitru Prunariu. Totodată, acesta a precizat că una dintre funcțiile celei mai importante ale sistemului este aceea de a calcula noi traiectorii pe aeroporturile mari, cum ar fi Heathrow din Londra sau cel din Frankfurt.

Prunariu a mai fost prezent și la întâlnirea cu elevii și profesorii de la Colegiul „Costache Negruzzi” pentru a vorbi despre „România și spațiul cosmic”, a participat la evenimentul cu tema „Formare familială în abilități educative privind consumul de tutun, alcool și droguri”, organizat de Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Anti-drog Iași și a ținut o prelegere cu ocazia împlinirii a 107 de la înființarea Rotary International.

Georgel COSTIȚĂ

Serviciul de Informații caută agenți în universități

- cea mai importantă condiție pe care un candidat trebuie să o demonstreze este loialitatea față de țară

Serviciul de Informații Externe (SIE) și-a prezentat vineri, 24 februarie, de la ora 12.00, oportunitățile de angajare studenților Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC). În amfiteatrul B1 al Facultății de Economie și Administrare a Afacerilor (FEAA), reprezentanții SIE au enumerat condițiile pe care un viitor angajat ar trebui să le îndeplinească. Astfel, aceștia au menționat faptul că un agent SIE trebuie să fie „în primul rînd loial țării sale, să păstreze în deplină confidențialitate informațiile pe care le deține, să aibă o cultură generală solidă” și să fie conștient de riscurile la care se expune în îndeplinirea îndatoririlor.

„România are agenți de informații foarte buni. Nu vă pot da exemple de nume, pentru că încă n-au fost prinși. În asta constă succesul unui agent. În abilitatea de a sta sub acoperire în timp ce adună informații”, a declarat prof. univ. dr. Dumitru Oprea, fostul rector UAIC, prezent la conferință. Invocînd același anonimat, reprezentanții SIE prezenți la conferință nu și-au dat numele.

În continuare, prof. univ. dr. Dumitru Oprea a precizat și faptul că perioada de training este între șase și 12 ani, iar reprezentanții SIE au explicat că cei care doresc

Pe urmele lui James Bond

să se înscrie la program beneficiază de „viziunea, misiunea și valorile unui serviciu de elită, eficient și dinamic care poate oferi viitorilor candidați o activitate unică în slujba țării”. Dintre domeniile de activitate, la angajare se poate opta pentru cel operativ, de analiză-sinteză sau de pază.

Cei peste 200 de studenți prezenți în sală și-au manifestat interesul prin întrebări adresate după prezentare, cărora reprezentanții le-au răspuns însă sumar, cu precizarea că „mai multe informații veți primi după interviu”.

Mădălina MORARU

● avem o „opozitie” bazată pe argumente solide

Un subiect care a reajuns în atenția concentrată a presei în ultima vreme este proiectul minier de la **Roșia Montană**. După cum mulți probabil știu, a avut loc recent o dezbatere la **TVR 1** cu invitați atât din partea companiei **Roșia Montană Gold Corporation (RMGC)**, cât și dintre cei care se împotrivesc exploatarea zonei cu cianuri: istorici, voluntari, arhitecți și reprezentanți ai ministerelor **Mediului și Culturii**. De menționat că această emisiune de două ore a fost făcută în urma solicitărilor trimise de cetățeni, lucru îmbucurător având în vedere că vorbim de televiziunea publică.

Ce mi-a plăcut la dezbatere (afit cea de săptămîna trecută, cît și în general ce s-a discutat pe acest subiect) este faptul că nu avem de-a face cu activiști care-s acolo doar de dragul de a protesta, de a se opune, de a fi „eco” sau „am venit să stăm ACTA” (cum e cazul celor care se împotrivesc eutanasierii cîinilor, dar nu vin cu vreo soluție reală, se rezumă la a posta pe **Facebook** poze cu animale chinuite). Cum s-a văzut și în emisiunea de la **TVR**, avem o „opozitie” bazată pe argumente solide, pe exemple de legi care se încalcă prin demararea acestui proiect și prin alternative. În contrast cu tabăra opusă, care se prezenta cu promisiuni exagerate. Cum e cazul locurilor de muncă generate de proiect: 6000 (cînd a fost propus prima oară proiectul, acestea erau de ordinul sutelor). Deși n-ar fi incredibile cifrele, dacă numărăm și postacii de pe Internet, care toată ziua urmăresc articole pe această temă și i toxicați spațiile destinate comentariilor prin mesaje repetate, pro-**RMGC**.

M-a cam deranjat atitudinea reprezentanților celor două ministere care, deși încercau să invoce anumite legi și să pară reci, își cam trădau atitudinea servilă, neputincioasă. Până la urmă, nu m-a bucurat neapărat că dezbaterea de la **TVR** a fost o luptă câștigată de tabăra celor care se opun proiectului **RMGC**, cît faptul că s-a demonstrat că, atunci cînd miza e mare, ne putem mobiliza, ne putem împotrivi în mod inteligent și civilizât, nu lîgîndu-ne de copaci și strigînd „hoții!”. Deși e cam trist că treaba asta o fac tot activiștii, în timp ce statul tace ca un mielușel care deja și-a acceptat soarta de va-fi-tăiat.

A doua zi, dimineata, secretarul de stat care a reprezentat **Ministerul Culturii** și-a prezentat demisia. Invoând motive personale, bineînțeles. Aștept postacii.

loan STOLERU

mărțișoare de toate felurile. Și cum altfel să ne arătăm dragostea față de persoana iubită (dacă de Valentine's Day n-am avut bani și de Dragobete n-am găsit nici un cadou frumos) decât cumpărând un șnur alb-roșu legat de un delfin, o cheiță sau, de ce nu, o inimioară roz pe care scrie „I love you, Maricica!”.

A black and white portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair. He is wearing a dark suit jacket, a white collared shirt, and a diagonally striped tie. He is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression. The background is a plain, light color.

Prof. univ. dr. Valeriu V. Cotea

că „aceasta ia mult din timpul unui profesor” dar afirmă că va încerca să își distribuie sarcinile astfel încât să sacrifice doar din timpul său personal. „Atunci când am analizat posibilitatea de a candida la funcția de rector m-am gândit și nu voi renunța la timpul pentru pregătirea profesională sau din cel alocat solicitărilor studenților, în așa fel încât și activitatea profesională și cea managerială să se desfășoare la parametri optimi”, a specificat

Prof. univ. dr. Vasile Vîntu

prof. univ. dr. **Vasile Vîntu.**

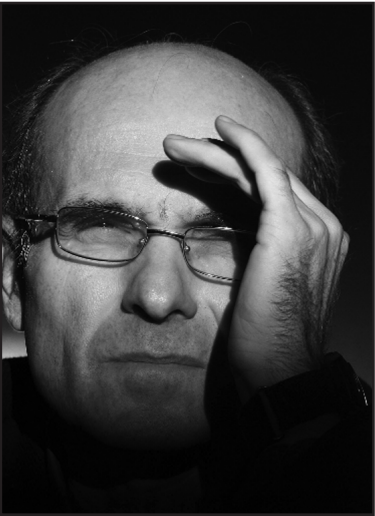
La alegerile de săptămîna viitoare nu va mai putea participa și actualul rector, prof. univ. dr. **Gerard Jităreanu**, deoarece acesta a avut deja două mandate în perioada 2004 – 2012. Acesta însă a fost ales președintele **Senatului** pe 8 februarie 2012, fiind singurul care a candidat pentru această funcție.

Cătălin HOPULELE

● jurnalistul își va lansa și ultima carte ● moderator al
întâlnirii cu studenții va fi Emil Hurezeanu

Cristian Tudor Popescu va veni la **Iasi** vineri, 2 martie, pentru a sustine conferinta „Filmul surd in Romania mută. Politică și propagandă în filmul românesc de ficțiune (1912-1989)”. Aceasta va începe de la ora 13.00 și va loc în **Aula Magna „Mihai Eminescu”**, de la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iasi (UAIC)**.

Tema acestei prelegeri este cea care dă și titlul ultimului volum semnat de către **Cristian Tudor Popescu**, apărut de curînd în colecția „Cinema” a editurii **Polirom**.

Película invizibilă

Aceasta reprezintă prima carte despre film scrisă de către autor și va fi prezentată la **Iași** de către jurnalistul **Emil Hurezeanu**. Întâlnirea va fi moderată de **George Onofrei**, redactorul-șef al revistei **Suplimentul de Cultură**.

„După ce va conferenția, Cristian Tudor Popescu va purta o discuție liberă cu studenții prezenți care îi vor putea adresa întrebări. Dumealui îi este foarte drag să discute cu aceștia, să vadă cum mai gîndesc tinerii în ziua de azi. Acesta va aduce fragmente din filmele la care face referire în carte și dorește să vadă părerea studenților care nu au trăit în acea vreme, să discute cu ei despre acea perioadă”, a declarat **Ana-Maria Tăbărcă**, redactor în cadrul departamentului de **Promovare și Relații cu Presa** al editurii **Polirom**.

Cristian Tudor Popescu este senior editor al cotidianului **Gândul** și doctor în cinematografie al **Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”**, unde susține un curs de „Tehnici de manipulare și propagandă în cinematografie și televiziune”. Lansarea fusese inițial programată în ianuarie dar a fost amînată.

Mădălina MORARU

Știm noi o străduță (Stoicescu, pe nume) cu patru cămine de la Cuza și care e plină de zăpadă. Nu trimite și la noi dom' primar niște băieți să ia zăpada? Sau asta nu mai e așa importantă?

Iar ne apropiem de perioada aia frumoasă a anului în care e plin Copoul de traficanți de kitsch-uri

Am auzit că, în timp ce orașul era sufocat de zăpadă, strada primarului arăta ca primăvara, fiind curățată peste noapte de către o firmă specializată. Și, ca să nu spună măgăria pe fată, reprezentanții respectivei firme au argumentat prin importanța străzii **Petre Andrei**, unde se află **Liceul de Informatică** și două cămine de la **Medicină**.

„Lucrurile nu mai sînt ca înainte cînd veneau banii de la minister. Trebuie să știi să-i atragi și să știi să-i și drămuiești”, a declarat prof. univ. dr. **Valeriu V. Cotea**. Acesta a mai precizat faptul că este important ca nici un rector din întreaga țară să nu devină legat de funcție „fiindcă aceasta este una vremelnică, în timp ce munca din laborator sau predatul sînt activități de bază”.

În ceea ce privește responsabilitatea funcției de conducător al unei instituții de învățământ superior, prof. univ. dr. **Vasile Vîntu** susține

● alegerile s-au repetat
după contestația făcută
de prof. univ. dr.
Alexandru Sălceanu

În urma alegerilor de vineri, 24 februarie, prof. univ. dr. **Ion Giurma** a fost reales în funcția de rector al **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”** din Iași. Acesta a obținut 442 de voturi față de 305 ale contracandidatului său, prof. univ. dr. **Alexandru Sălceanu**, reușind astfel să câștige poziția din conducerea universității încă din primul tur. „Am aceleași gânduri de continuitate și de performanță pe care le-am declarat de la bun început. Universitatea Tehnică este una de top, una performantă și ea nu doar trebuie să se păstreze acolo, ci chiar să se și ridice în perioada care urmează”, a declarat prof. univ. dr. **Ion Giurma**.

Prof. univ. dr. **Alexandru Sălceanu** a contestat, mai întâi în **Biroul Senat** al **UTI**, apoi la **Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS)**, rezultatele primelor alegeri, desfășurate în data de 20 ianuarie, în urma cărora prof. univ. dr. **Ion**

Giurma câștiga tot din primul tur șefia universității. Contracandidatul, decan al **Facultății de Inginerie Electrică, Electronică și Informatică Aplicată**, a reclamat faptul că la sesiunea de votare au participat șapte profesori cu vârsta de peste 65 de ani, vârsta de pensionare stabilită prin **Legea Educației Naționale**.

În urma raportului întocmit de către **Corpul de Control al MECTS**, trimis **UTI** pe 17 februarie, ca răspuns la contestația înaintată de prof. univ. dr. **Alexandru Sălceanu**, se trimitea recomandarea ca „alegerile pentru funcția de rector să fie reluate în termen de cinci zile de la primirea raportului”. „Doar două cadre din cele șapte reclamate nu aveau drept de vot și pentru ei s-au reluat alegerile. Până la urmă este foarte bine pentru că acum s-a văzut adevărata diferență și nu mai sînt probleme în universitate”, a conchis prof. univ. dr. **Ion Giurma**.

Cei doi profesori despre care s-a luat decizia că nu au avut drept de vot la primele alegeri sînt academicianul **Mihai Voicu**, președintele universității, și prof. univ. dr. **Radu Gaiginschi**, directorul **Departamentului de Transporturi și Expertiză Tehnică Rutieră** de la UTI. Ceilalți cinci, deși depășiseră vîrsta legală de 65 de ani, ocupă funcții în echipa managerială actuală a universității și mandatul lor se încheie odată cu cel al acesteia.

Cătălin HOPULELE

Avem surse sigure care ne spun că, săptămîna trecută, a fost observat un vierme într-una din ciorbile de la cantina din Titu Maiorescu. Nu vrem să dăm nume sau să spunem de care ciorbă era, să nu se simtă puii discriminați. Reacția celor de acolo, cînd li s-a adus castronul cu micul intrus, a fost oricum amuzantă și

sinceră: „E, o fi de la legume”. Până la urmă, banii au fost returnați. Deci stați liniștiți, dragi colegi, dacă găsiți vreun intrus de ordin animal în mîncare, bonul dumneavoastră va fi decontat. Acum, să nu vă apucați să faceți glume, să veniți cu viermii de acasă, să mîncati și apoi să-i puneți în farfurie, că nu vă crede nimeni.

Necazul Sfîntului Valentin

Îndrăgostit, caut urgent sărbătoarea iubirii

Umbală o vorbă pe internet cum că românii încep să se „americanizeze”. Dacă nu putem scăpa de ticurile verbale împrumutate de la ei, măcar să iubim românește. Am notat în calendar data de 24 februarie și am mers în căutarea iubirii prin colțurile Iașului. Am găsit-o printre pene, la etajul 1 din Mall. S-a rătăcit căufind Oficiul Stării Civile.

În căutarea jurământului pierdut

● spre surprinderea mea, singurii participanți la concurs sînt două cupluri

tia pe care sînt trecute traseele sub forma unor ghicitori. Trebuie să admit că nu cunosc mai deloc străzile **Iașului** și că îmi e de ajuns să știu drumul către la facultate și înapoi către casă însă mă afund cu încredere în mîna coechipierului meu și pornim. „În cîteva săptămîni o să cunoști tot Iașul dacă mergem zilnic așa” îmi zice vesel **Lucian**, care grăbește pasul către primul obiectiv ce trebuie găsit. „Locul în care iubirea devine legămînt, iar un cuvînt devine jurămînt” este prima dintre provocările peste care trebuie să trecem împreună. Deși gîndul îmi fuge la jurămîntul din biserică, **Lucian** îmi reamintește și de formalitățile de la **Starea Civilă**. „Trăiesc în Iași de trei ani de zile, dar nu am nici cea mai mică idee unde ar putea fi”, îmi spune amuzat căufind clădirea din priviri.

După cîteva minute în care ne dăm seama că timpul se scurge mult prea repede, iar primul obiectiv nici gînd să fie prin zonă, ne urcăm rîzînd într-un taxi. Cu o privire complice, taximetristul pare amuzat de situație și ne îndrumă prietenește să traversăm strada. Mult mai obosiți decît la început, încercăm să uităm de frigul de afară și facem o poză urmînd instrucțiunile scrise pe bilețelul găsit în fața clădirii în care oamenii își unesc viețile, apoi fugim în căutarea celorlalte locuri. Deși ajungem ultimii la finalul cursei și nici nu sîntem așteptați cu șampanie sau baloane colorate, ne bucurăm că am aflat unde este sediul **Stării Civile**. Nu de altceva, eram doar curioși.

Mădălina OLARIU

Vînătorii de dragoste

„Ideea de a participa la un concurs de Treasure Hunt e ca un alt mod de a arăta persoanei dragi că puteți face lucruri plăcute împreună”, spune zîmbind unul dintre organizatori după ce ne înmînează hîr-

Din culisele amorului ținut în puf

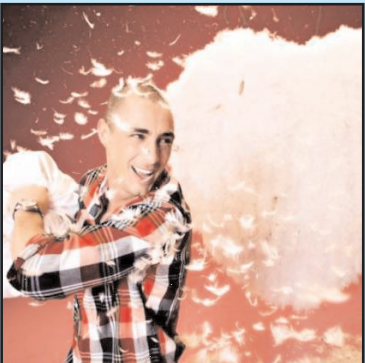
● „mai aveți răbdare încă puțin, imediat ne vom bate cu perne”

Cu greu deslușesc la al cîntulea etaj se presupune că ar trebui să ajung, iar la intrare nu sînt afișe sau indicatoare care să arate drumul, așa că mă las ghidată de muzică și de mulțimea de aplauze ce vine de la primul etaj. Și sub forma unei inimioare din pene ce plutește pe un afiș descopăr că nu sînt singura curioasă, acesta fiind semnul că am ajuns unde trebuie.

Mirați precum niște pisici, copiii au strîns rîndurile în jurul micii scene improvizate de pe care foștii concurenți **X-Factor** și-au etalat cunoștințele muzicale pe note de **Elton John** sau **Chris de Burgh**. Și cum ocazia o cerea, piesele au fost de dragoste, chit că vînzătorii magazinelor din apropiere nu prea au iubit ideea ca participanții să le stea în fața intrărilor. Nu a lipsit nici melodia „Aicha”, a celor de la

Outlandish, cu versurile cîntate de pe monitor ca într-un karaoke.

Sprîjiniți de balustradele celui de-al doilea etaj al *mall*-ului, cei aflați în trecere se opresc și privesc fie și pentru cîteva minute spectacolul, în speranța că nu pierd nici un detaliu al bătăii cu perne. „Pufstock-

Ce noroc că penele sînt moi

ul” nu poate începe decît în momentul în care gazdele emisiunii „Neatza cu Răzvan și Dani” își fac apariția pe mica scenă. Însă pentru că aceștia se lasă așteptați, două fete venite împreună uită o vreme de toată iubirea ce plutește în aer și, gînditoare, una dintre ele îi spune celeilalte „Lori, cînd vii să nu uiți să iei pîine și îți dau eu banii mai tîrziu”.

Cu fața la cearșaf

Cum blițurile nu conținesc să scilpească și mulțimea devine din ce în ce mai nerăbdătoare, cei doi de la matinal își salută admiratorii și spun că „va trebui să mai aveți răbdare încă puțin, imediat ne vom bate cu perne”. Cu reflectoarele ațintite înspre ei, **Răzvan** și **Dani** ne învață cum se presupune că ar trebui să aplaudăm și să chiuim în momentul în care se vom intra în direct la „Observator”.

„Cînd mîna mea se află deasupra capului, acela este apogeul, a-

● „Locul în care iubirea devine legămînt, iar un cuvînt devine jurămînt” ● micii pișicheri deja făceau tumble și se prăbușeau peste patul din perne rămase întregi

Cu opera la Mall

● îmi comand o bere pentru a nu risca să fiu confundat cu vreun angajat

La rădăcinile sărbătorii de **Dragobete** se află un bărbat. Asta ar fi singura explicație pentru care ziua e plasată la fix o săptămîină distanță de **Valentine's**, un fel de scuză pe care o folosești să argumentezi că nu ai uitat de 14 februarie, ci că de fapt te-ai pregătit pentru **Dragobete**. Înainte să-mi finalizez teoria, liftul din **Moldova Mall** ajunge la etajul șase, unde sunetul armonios scos de către trombon, saxofon, trompetă și alte instrumente ale celor de la **Opis Band** încearcă să iasă furios din cafenea.

Nu apuc bine să intru în cameră, căci un bărbat cu o constituție asemănătoare lui **Shrek** mă oprește să mă atenționeze că nu mai

ca să fiu confundat cu vreun angajat de la **Verve**, iar barmanul, dezamăgit probabil că nu am cerut un cocktail, încearcă să compenseze prin niște jonglerii cu sticla mea. Dintr-o mișcare de *kung-fu* desface sticla și se uită mirat la mine în timp ce dopul zboară pînă în cealaltă parte a încăperii ascunzîndu-se sub o canapea.

Romantism și muzică

Printre mesele discret împînzite de reflectoare și pline de pahare subțiri cu băuturi deschise la culoare, petrecăreții îmbrăcați doar la costum și rochii de seară par că ar vrea să danseze, dar nimeni nu se încumetă în a-și părăsi refugiul.

Instrumentiștii de la Opis Band au cîntat cu spor de „Dragobete”

am nici un loc la masă și că pot sta doar la bar, în picioare. După ce mă conformez și-mi găsesc un loc, îmi comand o bere pentru a nu ris-

tunci voi să aplaudați cît puteți de tare. Și cînd mîna mea face așa prin aer, e semnul că trebuie să începeți să chiuți”, explică el cu o mîină fluturînd prin aer, verificînd dacă a înțeles toată lumea. Alături de **Raluca**, corespondenta **Antena 1**, **Răzvan** și **Dani** dau startul mult așteptatei bătălii, ce nu durează mai mult de cinci minute, suficient însă pentru a umple tot etajul de penajul scăpat din micile perne albe. Cei mari nici n-au apucat să-și dea seama ce se petrece, că micii pișicheri deja făceau tumble și se prăbușeau peste patul din perne rămase întregi. Și cînd din mîini le alunecau penele adunate cu greu, se grăbeau să captureze altele. „Atît pentru acum, ne vom mai bate la 5.30, cînd urmează să intrăm în emisie la Acces Direct”, spun prezentatorii, spre dezamăgirea jucăușilor. Însă pentru romantici, distracția de „Dragobete” sigur va continua mai tîrziu la o petrecere, unde domnii știu că domnișoarele trebuie ținute doar în puf.

Mădălina MORARU

Fumul de țigară se plimbă din colț în colț, timp în care la bar își fac apariția doi dintre numeroșii fotografi ce roiesc prin jur. Îmbrăcată într-o bluză cu floricele, pantalon bej, pantofi fără tocuri și cu părul prins într-o fundiță roșie, face schimb de obiective cu colegul ei și începe să vorbească ceva despre planuri și unghiuri de fotografiere, dar nu înțeleg prea bine pentru că **Adi Cristescu** începe să cînte „I am a believer” a celor de la **The Monkees**. În același moment, niște tineri de la masa alăturată scenei decid să riște, luîndu-și partenerele de mîină și invitîndu-le la dans. Pentru a le recompensa curajul, **Adi** le face cînte cu un *shot*, în timp ce restul echipei se bucura de o mică pauză de la cîntat.

Într-un colț al cafenelei, un bărbat de vreo 30 de ani îi arată prietenei sale luminile de afară, care par să se aprindă și să se stingă la nesfîrșit, asemeni unui panou de comandă de la **NASA**. Norocul său că e întuneric, altminteri s-ar fi văzut pus în fața unui crater.

Ultima melodie a serii a fost cîntată de **Irina Gorga**, împreună cu **Adi**, venind ca o consolare pentru cei singuri, care au strigat din toate puterile „I will survive”.

Iulian BÎRZOI

Din poartă-n poartă

Universitățile din Iași își hrănesc proiectele din împrumuturi

● Comisia Europeană a luat decizia de a întrerupe finanțarea proiectelor POSDRU din cauza unui „management defectuos” ● conducerile instituțiilor de învățământ superior se tem că nu le vor putea continua doar din fondurile proprii

Într-o scrisoare oficială primită luni, 20 februarie, de către Ministerul Afacerilor Europene, Comisia Europeană (CE) a anunțat decizia de întrerupere a plăților pentru cererile în curs din cadrul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU). Hotărîrea CE vine ca urmare a descoperirii, de către Autoritatea Română de Audit, a unor deficiențe majore în sistemul de gestionare a programului în raportul anual de control pe 2011. Pentru cele cinci universități de stat din Iași, proiectele POSDRU în care sînt deja implicate ațîrnă de diferența dintre întreruperea temporară a acordării fondurilor și suspendarea lor pe termen lung. Cu multe din vechile cereri de plată neachitate de luni bune și cu greutatea împrumuturilor în spate, universitățile riscă să nu mai aibă ce scoate din buzunar pentru a duce proiectele pînă la capăt.

Dacă reprezentanții **Ministerului Afacerilor Externe** consideră sancțiunea drept o simplă măsură de precauție pe termen scurt a CE, cele peste 100 de milioane de euro de care statul ar putea fi lipsit în cazul în care se va hotărî suspendarea plăților pentru proiectele **POSDRU** sînt motiv suficient de îngrijorare inclusiv pentru universitățile ieșene. La nivelul acestora există peste 110 proiecte finanțate prin acest program, care depind acum de măsurile pe care le va lua ministerul în legătură cu această problemă.

Pînă la linia de credit

În cazul **Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC)**, implicată în aproximativ 50 de proiecte cu fonduri structurale, dificultăți în desfășurarea adecvată a programului existau deja înaintea întreruperii finanțării de către CE. „Noi oricum avem rambursările recuperate cu mare întîrziere. De exemplu, ultima cerere de finanțare a fost depusă în septembrie. Dacă nici pînă în februarie nu am primit nici un semn, e clar că oricum noi eram afectați și fără luarea acestor măsuri”, a declarat prof. univ. dr. **Ovidiu Gabriel Iancu**, decanul **Facultății de Geografie și Geologie** și manager al unui proiect pentru doctoranzi din anul al III-lea de la UAIC.

Reprezentanții instituției de învățămînt superior consideră nedreaptă o eventuală întrerupere a plății bursei către studenții beneficiari, ținînd cont și de faptul că există, la nivelul universității, un contract cu **Ministerul Muncii** prin care ambele părți s-au angajat în demararea proiectelor. Una din principalele probleme redate în discuție de decizia CE este dată de dificultatea susținerii proiectelor aflate în desfășurare de către universitate, prin credite bancare. „Guvernul este obligat să își onoreze ram-

bursările către universități. Nici la această oră nu ne-am recuperat o mare parte din bani, iar noi am suportat totul din venituri proprii. Universitatea a deschis o linie de credit la o bancă și reușește să facă plățile lunare din acea linie. Tot universitatea suportă dobînda acestei linii de credit, dar era nevoie de așa ceva pentru că nu se mai puteau plăti bursele din cauza onorării cu întîrziere a rambursărilor”, a adăugat prof. univ. dr. **Ovidiu Gabriel Iancu**. Cel puțin la nivelul **UAIC**, chestiunea întreruperii finanțării prin **POSDRU** este o accentuare a întîrzierilor de pînă acum, durata medie de recuperare a banilor investiți de universitate ajungînd, actualmente, pînă la opt luni. Ținînd cont de numărul mare de proiecte și de faptul că acestea valorează, fiecare, peste un milion de euro, prof. univ. dr. **Ovidiu Gabriel Iancu**, în calitate de manager al unui proiect **POSDRU**, consideră că sumele enorme pe care universitatea ar trebui să le avanseze riscă să afecteze echilibrul economic al instituției.

Finanțarea proiectelor POSDRU va goli și puținul rămas din veniturile extrabugetare

Mai departe, pe cont propriu

Asemănătoare este și situația **Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași (UMF)**. Managerii de proiect, împreună cu reprezentanții din conducere, au decis desfășurarea, în continuare, a proiectelor deja lansate, întrucît probleme la nivelul rambursării au existat și pînă acum. „Proiectele nu vor fi întrerupte. Oricum rambursarea nu venea în termenul în care trebuia. Nu am făcut o evaluare în acest sens, dar avînd în vedere că și așa atragerea de fonduri este foarte mică, în momentul în care instituțiile românești împiedică desfășurarea unor astfel de programe nu trebuie să ne mai mire că nu vom putea beneficia integral de aceste fonduri”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rectorul **UMF**. Managerii de proiecte din cadrul universității speră, totuși, să fie vorba de o întrerupere pe termen scurt a finanțării sau, în orice caz, să se limiteze la proiectele nou atribuite și nu inclusiv la cele în curs de desfășurare.

Tot pentru respectarea drepturilor celor înscrși în proiectele **POSDRU** pledează și cei din cadrul **Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași**, unde procedura de plată a bursei doctorale și postdoctorale funcționează la fel de deficitar și cu întîrzieri majore. „Toate universitățile ieșene au făcut împrumuturi mai mari sau mai mici. Noi vom încerca să suplinim din resurse proprii proiectele astfel încît tinerii să nu simtă acut această problemă, care se manifestă la nivelul **României**, nu doar la nivelul nostru și este sigur generată și de imperfecțiunile unora dintre noi, cei care avem programe de acest gen”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**, prorector cu activitatea didactică în cadrul **USAMV**. Acesta este de părere că proiectele cu finanțare **POSDRU** sînt forme de sprijin generoase în învățămîntul superior pentru studenți cu diferite niveluri de pregătire, iar o eventuală suspendare a lor ar aduce, în primul rînd, un prejudiciu

Băncile așteaptă cu nerăbdare decizia forului european

beneficiarilor direcți și apoi universității. „În opinia mea, este un pas înapoi pentru ceea ce înseamnă pregătirea și perfecționarea resurselor umane. Noi ne-am pus speranțe în aceste programe”, a adăugat prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**.

Speranța e la minister

Într-o situație delicată se află și **Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași (UTI)**, odată cu emiterea deciziei privind întreruperea finanțării **POSDRU**. Aici se pune problema rambursării în cazul a 30 de proiecte din cadrul programului operațional, iar problemele detectate de CE care au dus la întreruperea, deocamdată provizorie, a plăților se regăsesc în modul de desfășurare a proiectelor demarate de **UTI**. Universitatea așteaptă încă multe rambursări întîrziate cu pînă la nouă luni, iar reprezentanții institutiei nu știu ce să aștepte de la această nouă hotărîre. În plus, chestiunea autosusținerii, prin fonduri proprii, devine din ce în ce mai puțin viabilă. „Proiectele merg foarte încet din cauză că universitatea și-a cam consumat posibilitățile de susținere. Nu mai avem cu ce împrumuta. Ar trebui să se treacă la creditare bancară, dar nu s-a pus încă în discuție, la nivelul administrației, soluția aceasta”, a susținut prof. univ. dr. ing. **Mircea Gușă**, prorector cu activitatea didactică la **UTI**.

Și aici se dorește continuarea proiectelor inițiate deja, însă reprezentanții instituției nu au luat încă decizii pentru soluționarea problemei, așteptînd încă să primească măcar sumele implicate, pînă acum, de programul **POSDRU**. După cum a explicat prof. univ. dr. ing. **Mircea Gușă**, este vorba de un cuantum de circa zece milioane de lei, acoperit pînă acum, aproape în totalitate de universitate. „Nu vrem să le întrerupem, dar nu știm cum o să facem cu banii. Proiectele vor continua din fondurile Guvernului, pînă la încetarea acestei întreruperi, cel puțin dacă avem încredere în afirmațiile domnului ministru Orban”, a adăugat prorectorul cu activitatea didactică de la **UTI**.

Cu proiect dar fără bani

Diferența între întreruperea finanțării **POSDRU** pînă în luna martie și suspendarea pe cel puțin șase luni a acesteia este deosebit de importantă în special pentru cei care sînt nevoiți să suspende proiectele propriu-zise în cazul în care nu vor mai primi fonduri.

În această situație pare să se afle, la nivelul mediului academic ieșean,

Universitatea de Arte „George Enescu” (UAGE), unde se desfășoară momentan trei proiecte pe filiera **Resurse Umane**, la două dintre ele insituiții fiind partener. Potrivit managerului proiectului la care universitatea este beneficiar, conf. univ. dr. **Florin Grigoraș**, prorector cu activitatea de cercetare științifică și creație artistică, cererile de rambursare se depun în continuare în mod obișnuit, pe baza promisiunii **Guvernului** de a susține programul din fonduri interne pînă la soluționarea problemelor.

Cu toate că, deocamdată, proiectele se derulează normal, deoarece plățile au continuat independent de recenta hotărîre, există dubii în ceea ce privește desfășurarea lor pe viitor. „Dacă nu vor mai fi finanțări, vom cere un punct de vedere de la un organism intermediar, în sensul că dacă se supendă programul, vom cere suspendarea proiectului, nefiind susținuți financiar. Probabil că se va lua o hotărîre din partea autorității de management. Eu am observat că multe universități fac împrumut, însă acesta nu poate susține un întreg proiect pentru că sînt valori mari și, dacă creditarea durează un an de zile, de exemplu, dobînda devine nesustenabilă. Trebuie să existe un flux financiar, cu o rambursare la cîteva luni”, a explicat conf. univ. dr. **Florin Grigoraș**. În momentul de față, din partea **UAGE** s-a depus deja o cerere de rambursare pentru 900.000 lei, iar responsabilii de proiect așteaptă respectarea termenului de 45 de zile pînă la plata acesteia, în speranța că măsurile deja luate de **Ministerul Muncii** pentru eficientizarea monitorizării și plăților către beneficiari vor reuși să convingă CE.

În condițiile în care, la nivel național, s-au trimis deja pe teren 80 de angajați ai **Organismelor Regionale Intermediare** pentru a verifica procedura de implementare a proiectelor și stadiul în care se găsesc la ora actuală, universitățile nu pot decît să aștepte, ca pînă acum, deciziile salvatoare din partea **Ministerului Muncii**. Pînă atunci, reprezentanții **Guvernului** vorbesc de o normalitate în desfășurarea și selecția proiectelor **POSDRU** și de zero efecte negative asupra beneficiarilor actuali. Universitățile ieșene, însă, măsoară promisiunile și neplățile vechi, adună perspectiva unor împrumuturi și dobînzii noi, imposibil de suținut, rămînînd cu teama în suspendare și speranța la minister.

Mădălina OLARIU
Anca TOMA

Circuitul informației în Evul Media

Avem și-acum, ca și atunci când veștile se aduceau pe buze, aceeași lăcomie după păreri echivoce. Zvonurile ni se par depășite și cu iz de uliță sătească, însă ne înflăcăram la orice bilețel ce cade năuc de pe blogosferă. Și chiar dacă timbrului i s-a cumpărat domeniu pe Internet, obiceiu de-a ciripi în sfința și-n dreapta n-a dispărut, doar că acum e mut, sin-copat și anonim.

Bunica le spunea, nu prea duos, „radio șant”. Erau trust puternic într-o vreme, local, dar cu-n proiect editorial ce permitea includerea, în fiecare ediție, a unor materiale de interes național. În răstimpuri, subiectele săreau granița și-atunci confruntările deveneau și mai aprige și se lăsau cu și mai multe precipitații verbale. Cu datele meteo adunate în circeii și artrita bătrinelor picioare, redacția se muta de-a lungul uliței, de la un sediu la altul. Libertatea presei ținea, acolo, de probabilitatea ca banca din fața porții să fie ocupată, iar concurență n-aveau decît în consiliul de cheflii de la crîsmă, unde se mai poli-

- informația pare legitimă nu datorită calitatății materialului ci a popularității
- Ideea de dezbatere nu își găsește rostul, pentru că „nu se vinde”
- știam cine dă din gură degeaba și cine are ceva semnificativ de spus

Credibilitate, pe flux

- de bîrfa asta păcătoasă ne-am molipsit și noi, contemporanii îndosariați pe Facebook

tiza și polemiza din cînd în cînd, însă circulația informației se îneca de fiecare dată în vișiniul tămîios al vinului de pe mese.

N-au bănuț niciodată femeile din satul buncii că obiceiu lor de-a ancheta marile adevăruri ale vieții ori neajunsurile actualității și de a le trece de la o poartă la alta, avea să ajungă tehnică de măsurare a valorii informației. Pentru ele, cu cît mai mult se strecura o veste, cu-atît mai savuroasă și mai plauzibilă era.

De bîrfa asta păcătoasă ne-am molipsit și noi, contemporanii îndosariați pe **Facebook**, cu blog de voie și cu universal comasat pe **Google**, unde știrea se zvoneste, trecînd printre milioane de pagini și pe deasupra tot atîtor tastaturi. Ne învelim informația în zgomot, o asezăm cu *link*-uri și comentarii și o mușcăm abia cînd ne-au recomandat-o destui prieteni, cînd pare legitimă nu datorită calitatății materialului, ci a popularității.

În sate, „redacțiile” au îmbătrînit,

s-au stins și multe n-au mai fost refondate. Fiindcă și acolo s-au instalat monitoare pe care șuvoiul de noutăți capătă credibilitate în funcție de numărul de clone înșirate pe generosul online. Rotativa tipografiei virtuale e bizară, dar funcționează banal și la îndemînă: *like* sau nu te credem pe cuvînt.

Anca TOMA

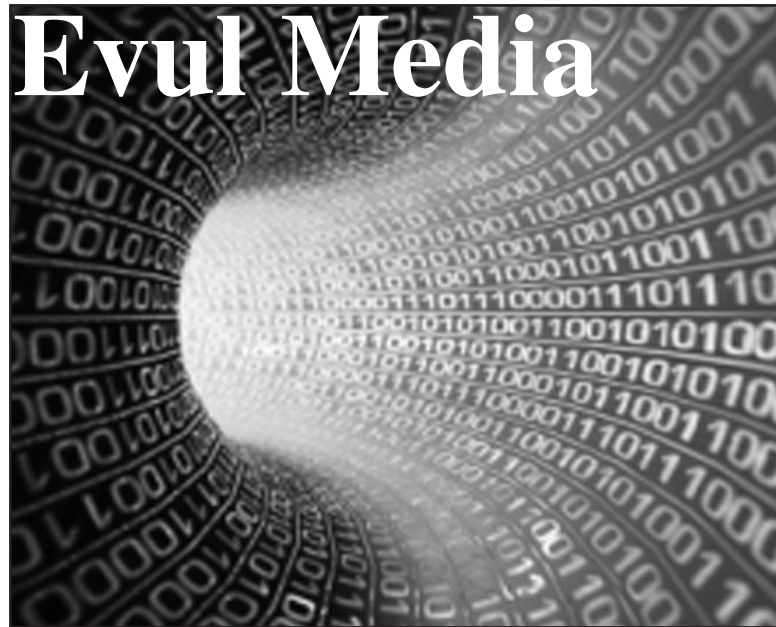
A șasea din oracol

- copilul nu reușea să scoată un cuvînt în apărarea sa

Pe chipul lui încă se citește că odată a fost dezamăgit. Pe unde merge poartă cu dînsul o umbră care-l prinde de gît și-i oprește respirația de fiecare dată cînd aude un telefon care sună. Se sperie la fel de tare ca și acum zece ani cînd, după fîrîitul celularului, mama lui s-a repezit spre dînsul batjocorindu-l. Fără nici o legătură cu ce se întîmplase la școală în ultimul timp, femeia îi reproșa copilului cum de a îndrăznit să folosească astfel de cuvinte de ocară la adresa dirigintei. În vîltoarea de înjurături rostite, copilul nu reușea să scoată un cuvînt în apărarea sa. Era un elev cumsecade, dintre cei care nu îndrăzneau să vorbească neîntrebați sau să zică ceva greșit despre cineva, iar atunci se străduia să termine și clasa a șasea cu nota maximă. Însă ceilalți nu acceptau ca el să fie primul și atunci au găsit soluția cea mai la îndemînă. L-au făcut de rîs în fața tuturor folosindu-se de inocența lui.

Au aranjat lucrurile în așa fel încît, în timpul orei de dirigintă să-i cadă oracolul de sub bancă. Nu folosea în textele scrise cuvinte care pentru cei de vîrsta lui erau necuvîncioase, însă conform scenariului colegilor săi, fotografiu cu spatele celei care le era îndrumătoare în gimnaziu s-au răspîndit pe parchet. De atunci școala a vuit trei ani, pînă cînd băiatul s-a înscris la liceu. Vestea a circulat de la elevi la profesori, de la baie, la fumoar și apoi la cancelarie. Pe hol era strigat „disperat”, acasă „netrebnic”, iar colegii pufneau de rîs în cor cînd intra în clasă. La începutul fiecărui an școlar cei mari țineau o sedință pentru bobocii din clasa a cincea în care copiii aflau că un coleg din școală a povestit tuturor cum se iubește el cu profa de sport. Peste ani, o prietenă din alt județ, care venise la bunici l-a întrebat: „Cînd i-ai spus prima dată că o îndrăgești?” Iar lui i-a crăpat obrazul de necaz.

Iulia CIUHU

Era o vreme în care informația se partaja altfel

Argumentul, între putere și plictis

- Antenele și Realitatea sînt încă eficiente pentru că acționează acolo unde trebuie, la mase

Am fost acum vreun an și ceva într-un sat din **Republica Moldova**, în preajma alegerilor parlamentare. Un bătrîn, un fel de **Moromete** al locului, îmi povestea cum votează alți oameni în vîrstă: nu știu diferența dintre un partid sau altul și între oamenii pe care îi aduc la conducerea țării, pur și simplu pun ștampila pe poza cu secură și ciocanul, pentru că asta își aduc aminte din copilărie. La fel și unii tineri, chiar. Se orientau către ce știau mai bine, ce le sărea în ochi ca fiind cel mai cunoscut, adică aceeași imagine.

Poate unora chestia asta li se va părea ceva „exotic”, însă nu e chiar așa de departe de noi. Degeaba încercă un specialist politic să explice un punct de vedere cu argumente solide, invitat la un *talk-show* de la 8 la 10 seara, la care se chinuie și să facă

slalom printre întreruperile celorlalți din platou, cînd apare un **Badea** seri la rînd bombănind încontinuu „cutare e ciurma”. Nu trebuie să fii sociolog să-ți dai seama care mesaj va rămîne întipărit în mințile mai multor oameni.

La noi, din păcate, argumentul este în mod primejdios subapreciat. Ideea de dezbatere (reală, nu ce se miamează la televizor) nu își găsește rostul, pentru că „nu se vinde”, nu face audiență. Nu aduce nici pîine, nici circ.

De ce sînt **Antenele** și **Realitatea** încă eficiente? Pentru că acționează acolo unde trebuie, la mase. Ce dacă oamenii cît de cît învățați în ale manipulării sau cu minimă înțelegere socio-politică știu că sînt instrumente de manevrare, cînd ei reprezintă doar o mică parte a populației? Că, pînă la urmă, votul e sport național, nu concurs de inteligență. Și națiunea se uită la televizor, de cînd iese de la serviciu și pînă adoarme. Iar televizorul îți arată zece secunde fundul lui **Boc**, după care îți vorbește despre politică.

Ioan STOLERU

Ciripiturile poștașilor

- Cezarul Romei a devenit timbru lipit de orice om simplu

Pînă la cititorul de promptere, multe decizii ale celor de sus au ajuns la oameni din gură în gură. Iar, înainte, se plătea cite un om cu voce răsunătoare ca ordinele de la mai mari să ajungă la țărani. Pînă să descoperim Internetul i-am așteptat pe poștași să ne-aducă scrisorile și vederile. Cezarul **Romei** devenea timbru lipit de orice om simplu.

Toboșarul umblă străzile, bate sacadat în tobă și scoate la mezat anunțurile administrației. Cu vocea-i puternică adună oamenii în jurul lui și explică ce înseamnă una și alta, atît cît știe. Cunoaște scrisul și cititul și-i mai răsărit în sat. Pe cap poartă o pălărie de pîslă, îmbracă o cămașă albă de in și vestă și pantaloni maro, iar în picioare cizme negre. În vremurile vechi, în fiecare sat un bărbat îndeplinea atribuțiile acestea. Oamenii îl ascultau, căci, cel mai adesea, ce avea toboșarul să zică le putea lua munca de-o vară la cîmp. Venea de cite ori era nevoie să le dea

Georgel COSTIȚĂ

Cînd ne-am uitat pedigreeul

- spunem că nu mai avem încredere în mass media, dar luăm de bună fiecare speculație de pe burtieră

Era o vreme în care eram telespectatori și cititori deștepți, cu simțul umorului. Ne plimbam cu **Academia Cățavencu** (prima!) la brat și înveleam borcanele de zacuscă în **Click**, pentru că era cel mai ieftin, vreo 50 de bani. Ne uitam pe **Discovery** la documentare cu maimuțe și apoi nimeream la emisiunea lui **Badea** fără să ne dăm seama că am schimbat programul. Urmăream inteligent și *talk-show*-uri, știam cine dă din gură degeaba și cine are ceva semnificativ de spus. Pe scurt, aveam suficient discernămint pentru a ne da seama că **România** nu este doar cea din știrile de la ora cinci.

Dar la un moment dat ceva s-a schimbat. În locul analizelor calculate despre situația economică a țării și-au făcut loc, în prime-time, implanturile **Nicoletei Luciu**. Și ne-a plăcut! Nici măcar tabloidele nu mai sînt cum erau.

Cătălin HOPULELE

În ultimul catalog de patimi

Dogma uitată a abecedarului

● i-au plăcut dintotdeauna muzica și obiceiurile tradiționale, pentru care a făcut muzeul din comună ca să nu se piardă ● „era foarte bine structurată școala înainte, acum ceva scîrîfie”

Sînt mai vii în amintirea celor pe care i-au călăuzit decît pe orice alt catastif. E-adevărat, e-o amintire alb negru, săpată în culoarea anilor de școală ce-au urmat, dar mentorii de altădată ai vlăstarilor societății n-au pierdut, printre culegeri și caiete, îndreptarul pasiunii pentru meșteșugul dascăliei.

Surprizele de la catedră

● i-a îndeplinit visul unui copil la emisiunea Andreei Marin, unde a primit un set de tobe

Erau zilele școlii din sat cînd doamna **Maria** a adus în fața inspectorilor nunta țărănească. Cîțiva elevi mai îndrăzneți din clasa a IV-a au urcat în curtea școlii chiuind și amintind sătenilor de strigăturile despre care se spunea odată că aduc liniște în casă înșurăteilor.

Un ler de sărbători

Le învățaseră de pe foile învechite după care învățătoarea umblase înainte prin sat și le adunase de la bătrînii locului. De pe la unii bunici a adunat sumane, ii, catrințe și lăzi pentru zestre. „Mîndri erau și băieții și fetele de ținutele pe care le-am găsit. Pe urmă le-am împărțit pe mărimi, le-am mai ajustat și cu

ele ne-am făcut rolul”, își amintește învățătoarea, scotocind după fotografii. Acum, nuntașii de atunci sînt la liceu, dar uneori tot mai trec pe la „doamna” care i-a purtat pe la toate concursurile din zonă. Ultima dată i-au trecut pragul la sărbători, cînd a colindat-o o ceată de muzicanți. S-au strîns toți cei pe care i-a îndrumat spre instrumentele muzicale și i-au mulțumit cu un ler care a făcut să răsunе ulița.

Talentele de la radio

Maria stă la catedră de patruzeci de ani. I-au plăcut dintotdeauna muzica și obiceiurile tradiționale, pentru care a făcut muzeul din comună ca să nu se piardă. Din toate

generațiile pe care le-a îndrumat, ultimele sînt celebre pentru talentele pe care le-a remarcat doamna încă din ciclul primar. „Dragoș, de pildă, avea bună ureche muzicală și m-am gîndit că ar putea mai mult și cu cîteva repetiții a intrat la Suceava la Colegiul de Artă «Ciprian Porumbescu» fără probleme”. Acolo, băiatul zvăpăiat a descoperit clarinetul care i-a asigurat „un drum de vis”. Acum student în primul an de facultate la **Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași**, **Dragoș** este membrul unui ansamblu și lucrează la un radio în oraș, doar pentru că părinții au ascultat atunci sfaturile învățătoarei.

Patru ani mai tîrziu, i-a îndeplinit visul unui alt copilăș chiar la emisiunea **Andreei Marin**. **Mihai** avea șapte ani și nu putea să urce pe scaunul de la sistemul de tobe

care a intrat pe ușa surprizelor acum nouă ani. „Prima demonstrație a făcut-o în direct, încurajat de aplauzele oamenilor din sală. Era așa de vesel încît pe drumul de la București la Iași a sărit întruna”. Dacă ar fi să se gîndească la un elev anume din sat doamna l-ar alege pe **Vasilică**. Lui i-a croit drumul în așa fel încît să-l scape de grijile de acasă. S-a interesat de un program care a fost lansat în 2006 și i-a depus dosarul băiatului, după ce acesta a luat nota maximă la testarea dată în județ pentru ocuparea locurilor disponibile.

De atunci copilul nu mai cunoaște lipsurile din familie, pentru că la **Iași** are de toate, oferite de **Guvernul României**.

Iulia CIUHU

Un pedagog de școală veche

● după ce a terminat cursurile Institutului, timp de trei ani a predat la o școală la care a fost repartizată de către Inspectorat

Nu îi bătusem încă la ușă și deja îmi ieșise în întîmpinare. Mă văzuse de cum am intrat pe poartă, căci cosea la un goblen la masa de lîngă geam. M-a invitat să intru încălțat deși afară înotai în noroaie, iar pe covorul din casă nu se zărea nici o scamă. În camera de zi, unde sînt primit, pe toți peretii strălucesc goblene înrămate, așezate ca într-o galerie de artă.

Amintirile fișiiilor rupte de ziar

A strîns o colecție impresionantă în cei 12 ani de cînd a ieșit la pensie. „O să încerc să-ți răspund cît mai bine, dar să mă ierți dacă nu mă descurc. De acum sînt bătrînă”, își cere iertare, cu o urmă de sfială în glas, doamna **Gavril**. A fost învățătoare din anul 1967, de la vîrsta de 19 ani, dar își amintește cînd și ce a învățat în liceu. „Am studiat mai mult partea umană, literatura, limbile străine și foarte intens limba latină, care e limba de fundament”.

Vocea îi tremură ușor la fiecare cuvînt pe care îl rosteste, iar accentul moldovenesc, plin de căldură, este parcă împletit cu un ușor trac. Continuă să îmi povestească și află că după liceu a urmat cursurile **Institutului Pedagogic** timp de doi ani, unde „ni s-a predat foarte mult pedagogie generală și psihologia copilului. Pe lîngă toate acestea am învățat la **Institut** și metodicele de predare. Pentru fiecare obiect în parte ni se predă o metodă diferită pe care trebuia să o știm cu sfințenie”. Îmi explică, în timp ce mîinile tremurînde învîrt o pereche de ochelari sau rup fișii din ziarul de pe masă, că în formarea unui învățător era foarte importantă practica.

Practica – mama învățăturii

Făcea proiecte de lecții amănunțite și abia după ce stăpînea foarte bine scrierea lor a primit acordul să facă practică, supravegheată de unul din

„Aici se vedea dacă ești potrivit pentru meseria de învățător sau nu.”

profesorii săi. „Scriam în acele proiecte tot ce trebuia să facem în oră. Specificam, pe lîngă întrebări, pînă și posibilele răspunsuri ale copilului și reacțiile pe care le poate avea”, și schitează un zîmbet trist în timp ce privește pe geam spre nimic anume, apoi ridică din umeri și continuă ideea. „Dacă nu te descurcai nu puteai merge să faci practică, care era de fapt cea mai importantă. Aici se vedea dacă ești potrivit pentru meseria de învățător sau nu.”

După ce a terminat cursurile **Institutului**, timp de trei ani a predat la o școală la care a fost repartizată de către **Inspectorat**. Nu a avut nici un cuvînt de spus, era încă în practică. Abia la încheierea celor trei ani, după examenul de definitivat și-a putut alege școa-

la unde poate predă și astfel a profesat cîteva ani în satul natal. „Era foarte bine structurată școala înainte. Acum, de cînd s-au tot făcut schimbări, ceva scîrție, nu mai e ca înainte, învățătorii nu sînt la fel de bine pregătiți.”

A ales să iasă la pensie în anul 2000, la doar 52 de ani. „A prins” un decret ce a durat doar șase luni și care le permitea celor care aveau vechimea necesară să se retragă din spatele catedrei. Îmi spune că nu regretă alegerea făcută deși tonul vocii ei spune altceva. „În sistemul actual de învățămînt nu aș rezista. E prea multă zăpăceală. Îmi e dor poate doar să predau, îmi e dor de copii.”

Andrei MIHAI

Profesia mărului roșu

● face cursuri de formare care o ajută cu elevii ce se descurcă greu la școală

Învățătoarea **Elena Ardelianu** a ieșit în fața blocului din **Roman** pentru a mă întîmpina: „Hai sus, îți dau și o cafea cît vorbim”.

După 36 de ani la catedră, slujba i-a devenit mod de viață. În camera în care ne aflam erau cărți, planșe și alte obiecte care indicau diferite pasiuni. „Mie îmi place mult biologia, chimia și aș fi vrut să lucrez în cercetare, într-un laborator, dar nu s-a putut”.

Rolul de învățătoare a purtat-o din școală în școală, călăuzind generații dinspre de boboci de clasa I la clasa a IV-a. O parte din viața de dascăl a petrecut-o în **Cuci, Buruienestii**, dar școala primară din **Tămășeni** a devenit terenul în care a format mințile prichindeilor în ultimii 22 de ani. A devenit însă și un album plin cu amintiri. „Odată, la un cerc de limba română cu clasa a II-a, unul din copii a fost rugat să spună că doamna învățătoare e frumoasă. El însă nu vrut pentru că «așa ceva nu se spune în public»”, îmi povestește ea cu un zîmbet ce seamănă, probabil, cu cel pe care-l purta și atunci.

Viața însă nu reflectă în totalitate imaginile din fotografii, ea fiind plină și de trăiri împovăratore. „Am avut și copii care nu s-au integrat complet în școală”, își amintește cu tristețe. Pentru ei, doamna **Ardelianu** a redevenit ea însăși discipol. „Urmez cursuri de formare care pregătesc învățătorii să se descurce cu elevii cu probleme de învățare.” Femeia îi consideră copii neînțeleși, care nu trebuie forțați de pretențiile dascălilor.

Pentru ea, partea negativă a slujbei de formator a fost faptul că i-a afectat relația cu cele două fiice. „Una din ele mi-a replicat, cînd n-am putut să ajung la o serbare, că îmi pasă mai mult de copiii de la școală”. Cu toate acestea, fetele au crescut și-au rămas, pe chipul ei, ca un surîs plin de mulțumire. Sînt demne de mîndria ei.

Din instrumentarul unui învățător – cretă, pix roșu, nuia – doamna **Ardelianu** dezvăluie că altele sînt uneltele cu care un dascăl trebuie să imprime setea de cunoaștere în mințile tinere. „Știu că a fi învățător pare a dificil, dar după mine, el trebuie doar să iubească copiii, să caute să-i înțeleagă și atît.”

Paul ANDRICI

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” nu s-a grăbit să își desemneze conducătorul. Cu primul tur stabilit pentru 29 februarie, va fi ultima din Iași care își cheamă cadrele didactice la vot. Și cum fostul rector a dus deja la bun sfârșit două mandate, competiția se va

da între prof. univ. dr. Valeriu V. Cotea și prof. univ. dr. Vasile Vîntu, amîndoi prorectori în mandatul anterior. Indiferent de rezultat, la începutul lunii martie, comunitatea academică din Iași va încheia procesul electoral și va începe un mandat de patru ani de zile, cu busola îndreptată către cercetare.

Agronom

• interviuri cu candidați

„Fiecare dintre noi are rolul său, pe care eu îl consider important”

OPINIA VECHE: Noua Lege a Educației specifică faptul că rectorul va prelua și responsabilitatea unui manager. S-ar putea, astfel, transforma universitatea într-o afacere?

VASILE VÎNTU: După părerea mea, prin noua Lege a Educației, prin trendul care există în învățămîntul superior în toată lumea și în România trebuie să se întâmple ca universitățile să fie cu spirit antreprenorial. Prin urmare, cred că universitatea noastră trebuie să abordeze această soluție, de a fi o universitate de avangardă, una cu spirit antreprenorial, desigur, fără a neglija nici aspectul humboldtian.

O.V.: Pentru a fi un manager eficient, rectorul va trebui să sacrifice pe durata mandatului său timpul din spațiile catedrei și din laboratoare?

V.V.: Orice activitate administrativă care este în plus față de activitatea proprie de la catedră înseamnă un efort suplimentar din partea celor care își asumă această responsabilitate. Atunci cînd am gîndit și am analizat posibilitatea de a candida la funcția de rector m-am gîndit și că trebuie să-mi sacrific din timpul meu, nu din cel pentru pregătirea profesională sau din cel alocat solicitărilor studenților, ci din cel liber, în așa fel încît și activitatea profesională și cea managerială să se desfășoare la parametri optimi. Recunosc că o funcție administrativă ia mult timp. Dar sper și cred că voi fi în stare ca, sprijinit de o echipă dinamică și eficientă, să optimizăm timpul în așa fel încît universitatea să poată să se dezvolte la parametri la care noi ne gîndim, iar cei care sînt în echipa managerială să nu sufere din lipsă de timp pentru activitatea pur didactică și de cercetare pe care o au în mod obișnuit de rezolvat.

Sînt oameni foarte buni cercetători în domeniul lor dar care nu pot fi buni profesori

O.V.: Conform noii Legi a Educației, accentul se pune din ce în ce mai mult pe cercetare. Nu se îndepărtează astfel profesorii de studenți?

V.V.: Știm că în noile criterii pentru clasificări și ierarhizări accentul se pune pe cercetare. Și nu pe orice fel de cercetare, ci pe una de calitate, cu *output* (en: rezultat) științific de relevanță internațio-

nală. Eu consider că într-o instituție de învățămînt superior, cele două elemente cheie, cercetarea și educația, merg mîna în mîna, sînt indisolubile, o latură nu este mai importantă decît cealaltă. Avem vocație de dascăl, de aceea sîntem aici și slujim școala, dar trebuie să ne punem în valoare și potențialul de cercetare al fiecăruia în parte ca indivizi, al grupurilor din care facem parte, al laboratoarelor, al centrelor de cercetare, în așa fel încît, prin colaborare, să realizăm acele obiective spre care tindem: vizibilitatea externă prin cercetare. Activitatea didactică este una care uzează și știm bine că meseria de dascăl nu este una ușoară. Individul care desfășoară o activitate didactică trebuie să aibă și har, nu numai să aibă cunoștințe. Foarte mulți au cunoștințe, au informații, sînt foarte buni în domeniul lor dar nu toți pot fi sau sînt și foarte buni profesori. Cred în menirea de dascăl, cred că un profesor la catedră trebuie să fie un formator desăvîrșit, un modelator de caracter, dar în același timp, dacă e un cadru didactic de învățămînt superior, are și obligația de a face cercetare de vîrf.

O.V.: Ar trebui ca studenții să fie atrași cît mai devreme către diferitele domenii ale cercetării?

V.V.: Obligatoriu. În opinia mea, motorul în ceea ce privește dinamizarea activității de cercetare îl vom găsi la tineri. Ei sînt cu idei, sînt energici, sînt capabili și avem tineri foarte buni dintre cei care au terminat doctoratul, dintre cei care sînt la postdoctorat sau cei care au trecut de această fază și sînt asistenți sau șefi de lucrări. Au idei, sînt creativi și noi ne bazăm pe ei. Eu, dacă voi fi manager, voi căuta să îi stimulez pe ei dar și activitatea fiecărui membru din universitate, în general. Dacă nu-i stimulăm, dacă nu-i motivăm, în opinia mea nu putem să le cerem foarte mult. Activitatea de cercetare nu începe doar de la nivelul de asistent universitar, ea începe de la licență. Cred că toți tinerii din învățămîntul superior trebuie să fie antrenati în cercetare.

O.V.: Care sînt șansele ca USAMV să devină o universitate de cercetare avansată și educație la următoarea evaluare, de peste patru ani?

V.V.: Șansele sînt mari dar lucrul acesta nu se face decît printr-o activitate susținută pentru a urmări obiectivele strategice pe care universitatea și le fixează. Cred că este posibil, pentru că avem un potențial uman bun, cu oportunități multiple de afirmare. Avem o bază de cerce-

Cred în menirea de dascăl, dar meseria nu este ușoară

• interviu cu prof. univ. dr. Vasile Vîntu, prorector responsabil cu activitatea didactică

tare și didactică de nivel superior pe care am acumulat-o în ultimii ani și dacă punem în valoare infrastructura corespunzătoare cu resursa umană care trebuie să fie motivată cred că nu există nici un impediment ca să ajungem universitate de cercetare avansată și educație.

O.V.: Și care considerați că este rolul studenților în obținerea titlului de universitate de cercetare avansată și educație?

V.V.: Fiecare salariat, fiecare membru al comunității academice are rolul său. Dacă nu creăm acea coeziune de grup, aceea emulație de a lucra bine și spre un țel pe care ni-l dorim nu putem să ajungem departe. Dar fiecare dintre noi, student, masterand, doctorand, cadru didactic sau personal administrativ care sprijină procesul didactic și de cercetare, are rolul său pe care eu îl consider important. Nu cred că numai o anumită categorie trebuie să se gîndească și să acționeze spre un țel, toți trebuie să mergem spre un gînd pe care ni l-am format.

Locul de astăzi l-au cîștigat alții, noi trebuie să îl consolidăm

O.V.: Începînd cu acest an universitar, instituțiile de învățămînt superior vor putea să înființeze societăți comerciale. Dacă veți fi ales în funcția de rector, cum veți valorifica această oportunitate?

V.V.: Legea nouă este suficient de flexibilă din acest punct de vedere și oferă posibilități în acest domeniu. În primul rînd trebuie întărită legătura cu mediul de afaceri, determinat ceea ce se cere în societate, pentru ca universitatea să fie dinamică, să-și creeze acele structuri din care să rezulte un plus de valoare, imagine, dar și o expertiză prin care să oferim publicului larg servicii cît mai diverse din domeniul nostru de activitate. Avem și acum ateliere de micro-producție și realizăm produse care sînt foarte căutate, nu numai în Iași, ci și în regiunea de nord-est a țării. Spre exemplu, atelierul de micro-producție a domnului profesor Milică pe probleme de fitoterapie și plante medicinale.

O.V.: Se încearcă prin această măsură creșterea autonomiei financiare a universităților?

V.V.: Este un punct prin care universitatea poate să realizeze resurse financiare și, de ce nu, să își poată valorifica potențialul. Dacă există în universitate potențial de a crea un asemenea mecanism, o structură de tip societate comercială, de ce să nu o creăm? Iar legea, dacă permite acest lucru, e foarte bine.

O.V.: În 2012 se împlinesc 100 de ani de învățămînt superior agronomic ieșean. Unde se situează acesta astăzi?

V.V.: Anul acesta avem un eveniment deosebit, vom aniversa 100 de ani de învățămînt agronomic superior. Un eveni-

ment care ne face cinste și care va pune în evidență realizările pe care universitatea le-a avut în acest timp, va pune în evidență parcursul pe care l-am avut. Și eu cred, cu tărie, că învățămîntul agronomic în general are un loc foarte bine definit în spectrul învățămîntului superior din România și cred că este foarte bine definit și în lume prin ceea ce înseamnă importanța socială și economică. Avem un loc pe care l-au cîștigat alții, noi avem îndatorirea de a consolida universitatea, de a-i mări posibilitățile, de a o aduce pe culmile pe care cu toții le dorim, o instituție de prestigiu și de top.

O.V.: Această tradiție aduce cu sine presiune sau motivează și mai mult pentru a obține performanță?

V.V.: Și una și alta. Și motivația, pentru că trebuie să arătăm că și noi sîntem în stare să facem ce alții au făcut în alte conjuncturi și trebuie să facem bine și mult în această perioadă. Dar în același timp este și o obligație, de a ne concentra în a aduce și a canaliza învățămîntul agronomic spre menirea pe care o are în societate.

O.V.: Considerați că luarea deciziilor ar trebui să fie în mîinile unui grup restrîns de oameni sau ar trebui să se facă prin consultarea tuturor celor implicați?

V.V.: Niciodată nu am gîndit că un manager performant este unul de autoritate individuală. Un manager performant este cel care se bazează pe arta dialogului, un management participativ care să pună în valoare tot ceea ce este bun în universitate. Cred în această artă a dialogului și în consultarea celor cărora ne adresăm și pentru care fixăm repere și obiective. Nu le fixăm numai pentru echipa managerială, ci ele sînt ale comunității academice. Mă voi baza pe o consultare largă cu comunitatea academică în toate domeniile vieții universitare.

O.V.: Un studiu realizat anul trecut a arătat ca rectorii ieșeni au un număr mic de articole ISI publicate. Cît de important este experiența științifică în exercitarea funcției de rector?

V.V.: Aici lucrurile pot fi nuanțate. Sigur că este bine dacă un manager are și asemenea performanțe, însă trebuie să analizăm și domeniul fiecăruia de activitate. Este una să activăm într-un domeniu care se pretează cel mai bine la cercetarea fundamentală și care se soldează cu o publicație de foarte multe ori cu relevanță internațională și domenii care se pretează mai mult la cercetări aplicative și care sînt destinate celor mulți. În general, în învățămîntul agronomic, o mare parte dintre discipline se îndreaptă spre cercetarea aplicativă.

Cel mai bun cercetător nu este și cel mai bun manager

O.V.: Și în lipsa acestei experiențe științifice, un profesor care este înclinat mai mult pe componenta didactică poate fi rector?

V.V.: Poate. Pentru că un manager nu trebuie să aibă multe lucrări ISI, un factor mare și un scor relativ de influență de nu știu ce nivel, ci trebuie să fie un cadru didactic cu experiență managerială desăvîrșită. Să cunoască foarte bine mecanismele învățămîntului superior și să aibă abilități administrative în așa fel încît universitatea să facă pași în direcția pe care și-a propus-o. Managerul este cel care conduce și dacă are arta de a conduce foarte bine pusă la punct va suplini faptul că are mai multe sau mai puține lucrări ISI. Nu cred că un cercetător, cel mai bun din România, este și cel mai bun manager. Se întîmplă ca un bun cercetător să fie și un manager bun, dar există și manageri foarte buni de universități care nu au articole sau rezultate științifice cu asemenea cotații.

O.V.: Cît de importantă este prezența studenților în structurile de conducere într-un procent de 25%?

V.V.: Eu militez pentru prezența studenților în diferite organisme de conducere, comisii și alte consilii de acest gen pentru că în interiorul unei universități comunitatea academică are doi mari piloni. Nu poate exista universitate dacă nu sînt studenți și cadre didactice. Și dacă sînt și sînt partenerii noștri în acest demers atunci trebuie să îi luăm alături de noi, să ne aplicăm asupra doleanțelor lor și să ținem cont și de părerile lor. Și eu mi-am propus ca în cazul în care voi fi rector să am un dialog principal rațional, deschis și permanent cu reprezentanții studenților. Nu numai cu cei care sînt în consilii și Senat. Poate sînt puțini acolo, poate nu sînt din toți anii de studii încît eu mă bazez pe o consultare cu reprezentanți ai studenților de la toate nivelurile.

O.V.: Care credeți că ar trebui să fie rolul organizațiilor studențești în raportul cu universitatea? Ar trebui să fie sub forma sindicatelor sau locuri în care tinerii să desfășoare activități extracurriculare?

V.V.: Eu cred că organizațiile studențești nu sînt syndicate. Nu am gîndit niciodată că poate să se manifeste în acest fel o organizație studențească și nici nu am simțit că în universitatea noastră s-ar manifesta în acest fel. Eu le văd ca fiind entități care sprijină pregătirea și din ce în ce mai mult se pune accent pe educația non-formală iar pe aceasta o regăsim și în preocupările organizațiilor studențești și cred că rolul principal este acela de a valorifica viața studențească în mod activ.

Cătălin HOPULELE

Funcția îi alege ultima rectorul

dată pentru funcția de rector al Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași

Universitatea este oglinda conducătorului

- interviu cu prof. univ. dr. Valeriu V. Cotea, prorector responsabil cu activitatea științifică

OPINIA VECHIE: Noua Lege a Educației specifică faptul că rectorul va prelua și responsabilitatea unui manager. S-ar putea, astfel, transforma universitatea într-o afacere?

VALERIU V. COTEA: Niciodată universitatea nu poate fi o afacere, sau mai exact ce știm noi că este o afacere. Dar sigur că lucrurile au evoluat și peste tot este nevoie de manageri în loc de directori, s-a schimbat titulatura. Îți trebuie un manager pentru că, cel puțin din punct de vedere financiar, lucrurile nu mai sînt ca înainte cînd veneau banii de la minister. Trebuie să știi să-i atragi și să știi să-i și drămuiești.

O.V.: Pentru a fi un manager eficient, rectorul va trebui să sacrifice pe durata mandatului său timpul din spațiile catedrei și din laboratoare?

V.C.: N-ar trebui să fie așa dar așa se întâmplă. E un sacrificiu, desigur că acesta vine ca un fel de recompensă pentru universitate. Pentru că universitatea este cea care m-a susținut și am ajuns în carieră acolo unde sînt. La un moment dat trebuie să dai și înapoi ce-ai căpătat. Așadar îți sacrifici o parte din timp sau poate cea mai mare parte pentru a-ți îndeplini responsabilitățile. Știu lucrul acesta pentru că am mai fost o perioadă rector și am văzut că atunci cînd ai o funcție de genul acesta, cel mai rău stai cu timpul. Oricum nu poți lipsi de la cursuri pentru că este o plăcere să mergi să lucrezi cu studenții. Cred că e partea în care te destinzi cel mai bine.

Însă simțim pe pielea noastră că societatea devine din ce în ce mai birocratică. Risti chiar să te pierzi. Viteza cu care se schimbă evenimentele este atît de mare încît dacă nu ești destul de abil să te pleiezi pe ceea ce se învîrte în jurul tău, pierzi timp fără să știi.

Tradiția este frumoasă, dar nu trebuie să ne întoarcem la ea

O.V.: Conform noii Legi a Educației, accentul se pune din ce în ce mai mult pe cercetare. Nu se îndepărtează astfel profesorii de studenți?

V.C.: Nu cred asta, pentru că, pînă la urmă, cercetarea este motorul universității. Este cea care ne poate duce înainte. Dar depinde și cum canalizezi această cercetare. Toți spun că trebuie să facem o cercetare inovativă. N-ai cum să progresezi dacă nu sacrifici din resursele financiare și umane. Iar cîteodată apare un conflict între ce vrea piața muncii, ce vor societățile ca să le dai ca produs, ingineri, și ceea ce îți cere ministerul să faci, cercetare de top. Trebuie să le îmbini pe toate. Decalajul nu este între cercetare și partea didactică, ci apare atunci cînd vorbești despre transferul tehnologic, timpul dintre finalizarea cercetării și aplicarea în producție. Cu cît țările sînt mai slab dezvoltate, cu atît decalajul acesta este mai mare. Și noi știm teoretic ce se poate dar vedeti că sînt cîmpurile nelucrate. Trebuie să ne adaptăm, nu mai ține ce știam noi, tradițional. Desigur, tradiția este frumoasă, dar nu trebuie să ne întoarcem la ea.

O.V.: Ar trebui ca studenții să fie atrași cît mai devreme către diferitele domenii ale cercetării?

V.C.: Da, și pe aceștia îi atragem pornind de la lucrările de licență. Ei sînt alături de noi, cu cît le oferi mai mult cu atît înveți și tu de la ei. Este o combinație fericită; desigur că noi le dăm o serie de informații, dar multe idei vin și de la ei. La mine, spre exemplu, e ca la furnal, se lucrează zi și noapte, laboratoarele sînt pline, de la studenți pînă la doctoranzi. Și este și o atmosferă plăcută. Atunci cînd ai o astfel de atmosferă vii altfel la treabă. Dacă mergem și acum îi găsiți în laborator. Continuă, totdeauna, și noaptea stau acolo pentru că vin din plăcere, dar am avut și ce să le oferim.

Trebuie să uităm agricultura care credem noi că se face numai pe tractor cînd tragi vaca de lanț

O.V.: Care sînt șansele ca USAMV să devină o universitate de cercetare avansată și educație la următoarea evaluare, de peste patru ani?

V.C.: Cea mai eficientă cale pentru a reuși este investiția în resursa umană. Trebuie să depui un efort pentru a avea oameni de calitate și echipe de calitate și atunci lucrurile vor merge de la sine. O știu din proprie experiență, nu inventez. În plus, avem deja oameni care știu să lucreze pe aparatură. Acesta este un aspect care este tot mai greu de refăcut pentru că nu ai voie să angajezi personal. Pentru că este multă aparatură, nouă, de ultimă tehnologie și mulți nu au cu cine să lucreze, nu sînt oameni și atunci, cei care sînt în laborator la mine trebuie să meargă și la unul și la altul. Trebuie să aducem oameni care sînt profesioniști, pe proiecte, pe timp parțial, trebuie să rezolvăm problema pentru că altfel aparatele stau.

O.V.: Și care considerați că este rolul studenților în obținerea titlaturii de universitatea de cercetare avansată și educație?

V.C.: Pînă la urmă studenții sînt produsul nostru, ca întreprindere, dacă este să îi spunem așa, și trebuie să fie de cea mai bună calitate. Ei încep prin lucrările de diplomă, dar avem și doctoranzi sau post-doctoranzi care produc cercetare de înalt nivel și care poate fi publicată în reviste cu notorietate internațională. Iar mai departe îi integrezi în echipă. Eu așa fac, acesta este sistemul pe care l-am aplicat și îi sfătuiesc și pe ceilalți să facă la fel, să păstrăm tinerii talentați. Acesta este ciclul. În plus, la tineri este și entuziasmul de a face ceva nou și dacă știi să îi atragi, să le faci mediul plăcut în care lucrează, să îi motivezi, să îi pui să găsească soluții, aceștia pot să te ajute. Trebuie să ne bazăm pe inteligența lor și să o exploatăm științific.

O.V.: Începînd cu acest an universitar, instituțiile de învățămînt superior vor putea să înființeze societăți comerciale. Dacă veți fi ales în funcția de rector, cum veți valorifica această oportunitate?

V.C.: Aici trebuie văzut, pentru că lucrurile vor intra pe un alt tărîm. S-ar putea ca această măsură să ajute universitățile să scape de o parte birocratică, foarte greoaie de altfel, în anumite sectoare. Pînă la urmă, noi funcționăm cu niște ferme didactice care produc ceva, pot fi numite societăți comerciale, dar partea aceasta aplicativă s-ar putea să le ajute în dezvoltare, să fie trecute efectiv ca astfel de entități. În mediul economic este mai ușor decît în birocrăția aceasta a unei instituții de stat. Pînă la urmă trebuie să-ți atragi clienții.

O.V.: Se încearcă prin această măsură creșterea autonomiei financiare a universităților?

V.C.: Nu putem vorbi de autonomie financiară cînd vorbim de învățămînt. Noi ne-am angajat să avem șase procente din PIB pentru învățămînt și încă nu sîntem la jumătate. Și nu putem găsi soluții noi, în România, așa cum există în celelalte țări. Învățămîntul trebuie subvenționat, de asta plătim atîtea taxe, nu putem să îl transformăm într-un SRL. Dar poți să îți îmbunătățești aceste venituri primite de la stat printr-o serie întreagă de activități. Și sigur, există fondurile acestea extra-bugetare care sînt importante: avem ferme, avem terenuri, pe care le utilizăm în scop didactic, dar ele și produc.

Nu poți să fii un cercetător cu rezultate dacă ești leneș

O.V.: În 2012 se împlinesc 100 de ani de învățămînt superior agronomic ieșean. Unde se situează acesta astăzi?

V.C.: Lumea este puțin reticentă cînd ne referim la învățămîntul agronomic. Mai ales în mediul școlar, de liceu. Absolvenții au o oarecare reținere să meargă la o universitate de științe agricole, dar lucrurile sînt mult mai complexe pentru că sînt mai multe domenii, nu doar agricultura. Și trebuie să uităm puțin agricultura care credem noi că se face numai pe tractor cînd tragi vaca de lanț. Sigur, și asta este, dar vedeți că tehnologia a mers atît de departe și viteza cu care încă avansează este atît de mare încît dacă nu ții pasul în cîțiva ani ești pierdut. Oricum, decalajul mare apare între ceea ce faci în laborator și pînă se aplică în producție. Toți spun că e greu, că nu se cîștigă, dar uitați-vă cîți demnitari sînt în Parlament care sînt mari producători agricoli. Foarte mulți, toți se plîng, dar nimeni nu vrea să cedeze afacerea.

O.V.: Această tradiție aduce cu sine presiune sau motivează și mai mult pentru a obține performanță?

V.C.: Le aduce pe amîndouă. Presiune în special pentru că ești într-o competiție cu colegii, cu celelalte universități. Dacă nu ești în top, lucrurile se diluează, iar după aceea îți mai piere și cheful. De aceea trebuie să ai permanent echipele de cercetare care să lucreze continuu și să fii cunoscut. Asta vrem. Să avem notorietate, să avem prestigiu. Noi vorbim de producție științifică și de calitatea absolvenților pentru că dacă nu produci asemenea oameni de calitate sau știință care să fie recunoscută, cerută, atunci lu-

„Trebuie să găsești o soluție să împaci pe toată lumea”

crurile se complică mai rău.

O.V. Considerați că luarea deciziilor ar trebui să fie în mîinile unui grup restrîns de oameni sau ar trebuie să se facă prin consultarea tuturor celor implicați?

V.C.: Deciziile acestea trebuie să fie pe cît posibil luate prin consens. E cea mai democratică formă de a lua o decizie. Dar pînă la urmă trebuie să găsești o soluție să împaci pe toată lumea. Desigur că sînt decizii care nu influențează foarte mult dar sînt situații în care trebuie să le iei rapid. Acelea sînt mai sensibile. Dacă ai avea timp să negociezi fiecare decizie atunci poți consulta pe toată lumea dar de multe ori trebuie să acționezi ca un **Stat Major**, nu mai ai timp, trebuie să te hotărăști pe loc. Atunci trebuie să ai o echipă bună care e lîngă tine ca decizia să fie cea justă. Oricum trebuie să te consulti, pentru că poți hotări ceva la nervi și să îți pară rău după aceea totdeauna.

O.V.: Un studiu realizat anul trecut a arătat ca rectorii ieșeni au un număr mic de articole ISI publicate. Cît de importantă este experiența științifică în exercitarea funcției de rector?

V.C.: Desigur că dacă ai reușit într-un domeniu ai șanse să o faci și în funcția de rector. Dacă ești un tip mediocru în meseria ta nu cred că ai să faci mari furori în altceva. Dar da, succesul științific garantează reușita. Nu poți să fii un cercetător cu rezultate dacă ești leneș. Cred că funcția asta, cel puțin cum o văd eu, de rector, nu este atît de dictatorială pe cît se crede. Dacă ai o echipă bună și știi să îi delegi cui trebuie sarcinile lucrurile pot să funcționeze mult mai bine. O cercetare aprofundată înseamnă să ai o anumită rigurozitate, să știi ceea ce vrei, să îți aduni gîndurile și asta te ajută.

O.V.: Și în lipsa acestei experiențe științifice, un profesor care este înclinat mai mult pe componenta didactică poate fi rector?

V.C.: Este o chestiune de talent. Fiecare om are stilul lui și asta se vede în evoluția universității pentru că, pînă la urmă, universitatea e oglinda conducăto-

ruului și invers. Cred că un rector nu trebuie să fie atît de legat de această funcție. Sînt unii rectori de meserie, și acolo cred că este gravă situația. Funcția aceasta este vremelnică și încerci să dai din experiența acumulată întregii comunități academice. Dacă te legi de o funcție de genul acesta și vezi că atunci cînd ți-a fost luată jucăria nu mai ai ce face, lucrurile se complică.

O.V.: Cît de importantă este prezența studenților în structurile de conducere într-un procent de 25%?

V.C.: Studenții trebuie mereu consultați pentru că au o părere mult mai sinceră decît mulți reprezentanți din mediul academic. Și trebuie să fie încurajați să își spună părerile fără să fie sub presiune, pentru că ei știu să își aleagă reprezentanții. Mai puțin contează cîți sînt pentru că ei vin prin acești reprezentanți. Dacă ei sînt buni și au trecere în fața studenților și vin cu niște idei sau încearcă să rezolve probleme care sînt corecte, nu mai este important că e unul sau că vin zece. Unul singur poate să îți argumenteze atît de bine cîteodată încît nu e nevoie să vină să stea în zece la ușă.

O.V.: Care credeți că ar trebui să fie rolul organizațiilor studențești în raportul cu universitatea? Ar trebui să fie sub forma sindicatelor sau locuri în care tinerii să desfășoare activități extracuriculare?

V.C.: Ei pot să își dezvolte activitățile extracuriculare și talentele în cercuri de profil, fie că e vorba de sport sau muzică. Dar în organizații trebuie să fie purtătorii de cuvînt ai studenților. Cred că ar crește valoarea celui care este ales dacă reușește să transmită nevoile studenților către conducere. Nu e simplu, e un mediator și de multe ori o face pe pielea lui. „Mă ridic împotriva nu-știu-căruia și la examen sigur o iau în freză”. Nu e simplu. Dar dacă ești doar un *yesman*, este o decepție pentru colegii care te-au ales. Dacă știi să negociezi bine, nu sînt probleme pe care nu le poți rezolva.

Cătălin HOPULELE

Ochii care nu te văd

Ispășirea ultimei nopți de delir

Demența nu face discriminări. Ia și oameni de pe stradă, muncitori din fabrici sau profesori din spatele catedrei. Cei mai norocoși sînt ațit de apropiați de familii încît acestea renunță și la muncă doar pentru a avea grijă de ei. Restul însă, aglomerează centrele permanente din toată țara, iar mulți dintre ei ajung la poarta Spitalului de Psihiatrie din Roman. Personalul de aici a învățat că e greu să te atașezi de un pacient care mîine poate uita cum te cheamă sau care, într-un delir, te poate ataca. Dar mai sînt și cei care au învățat să-i spună spitalului casă, și nu se dau plecați nici dacă sînt duși cu ambulanța. „Sîntem o familie ciudată”, spune asistenta șef, doamna Maria. O familie în care oamenii se rățesc fără să știe că au plecat de acasă.

Pacienții de la **Spitalul de Psihiatrie „Sfîntul Nicolae” din Roman** se uită pe geam cu privirea goală. Afară e o vreme ca-n delirul lor, peste zăpada pînă la genunchi, neagră de noroi și sare, curge o ploaie de primăvară. Pe străduța mică ce trece prin fața spitalului se perindă oameni cu umbrele, oameni cu fulare, fesuri sau mănuși și oameni în tricouri cu mîneacă scurtă. Doar portarul de la intrarea instituției rîde înfundat cînd îl vede pe biciclistul cu brațele dezgolite trasînd linii prin noroiul adînc de vreo zece, poate 15 centimetri. Pacienții nu rîd. De ce ar face-o, cînd „familiile nu îi mai pot suporta, nu îi mai pot ține iar comunitatea nu îi acceptă. «Iar a venit de la Spital». Cum ajunge acasă de la noi, cum îl văd vecinii că ajunge în localitate, chiar dacă e stabilizat și cu tratamentul la zi, pun mîna pe telefon și cheamă salvarea. «Veniti și îl luați, duceti-l la Urgente undeva. Noi îl vedem, nu-și poate purta de grijă». Ne trezim în aceeași zi că a venit din nou la noi. Ce îngrijiri îi oferă comunitatea acestui om? Ce sprijin?”.

Doctoriței **Anca Mihaela Hîncu** i se stinge vocea. Mereu face așa cînd o copleșește o emoție; își afundă bărbia în piept și ultimele cuvinte le rostește abia șoptite. Ne-am întîlnit în biroul ei, un loc de muncă spațios, dar modest și îngrijit, decorat sumar. Nu are mult de cînd este managerul spitalului, însă lucrează aici de cînd instituția era găzduită de fostul conac boieresc din **Gădintîi**, o comună la zece kilometri de **Roman**. „Nicăieri în România nu este bine în spitale”, respiră adînc și spune laconic. „La noi e și mai grav. Sîntem doi medici, 13 asistenți și 15 infirmieri la 130 de pacienți. În statul de funcții scrie că putem avea 85 de angajați, dar noi avem 56. Și din cei doi medici, unul este pensionat și altul este manager. Efectiv nu poți să te împarți și să faci cum ți-ai dori, să vorbești cu toți pacienții și să le afli păsurile”.

Nici psiholog angajat nu au, deși în lege este trecut cu titlu de obligatoriu. Este doar un contract cu un specialist cu jumătate de normă, care vine două zile

pe săptămînă și stă doar cîteva ore. Astfel, sfătuitoari pentru pacienți și familiile lor rămîn doar cei din personalul spitalului. Ei și propriile fantasmе.

O curbă descendentă

Schizofrenii, tulburări afective, de personalitate și demențe. Dacă te uiți în ochii celor care se plimbă pe holurile spitalului nu vezi însă decît curiozitate și, uneori, frică. Deși, pe hîrtie, în medie, durata de internare este de aproximativ 50 de zile, în realitate sînt pacienți care stau de ani de zile la spital, unii chiar de cînd a fost înființat acesta, în 1982. „Dar aceștia sînt mai mult cazuri sociale, îi externezi, dar nu au unde sta, nu au unde dormi, ce rude mai au nu îi țin acasă și după două trei săptămîni se întorc la noi”, spune doctorița. Îmi explică însă că există și familii care sînt dispuse să treacă de delir, de dezorientare, de violențe pentru a-i ține pe cei dragi aproape de casă. Însă nici ei nu reușesc să o facă pînă la capăt. „Fiindcă pacienții recad în boală, fie că e de la medicamente sau de la un alt șoc emoțional. Și niciodată, asta dacă își mai revin, nu reușesc să fie la fel cum erau înainte de cădere. E ca o curbă descendentă”. Există însă și cazuri cu apropiați care insistă, se îngrijesc de cei dragi, dar văzînd cum discernămintul lor se deteriorează pe zi ce trece, cad la rîndul lor în depresie și ajung să fie internați alături de cei pe care îi îngrijeau la spitalul din **Roman**.

Majoritatea oamenilor confundă însă spitalul cu un centru de îngrijire permanentă. Îi aduc pe cei bolnavi psihic aici, le asigură spitalizarea, și aleg soluția mai simplă. Îi uită. „De aceea noi externăm de fiecare dată cu salvarea, pentru că altfel puțini sînt cei care ar veni să îi ia la momentul externării. Îi ducem acasă, chiar dacă peste cîteva săptămîni se întorc din nou. Am avut însă un caz aparte”.

● cel mai important sprijin al comunității pentru spital a venit de abia cînd s-a decis mutarea acestuia din mijlocul pustietății la marginea Romanului

Doctorița zîmbește. Un gest pe care-l păstrează mai mult pentru pacienții cu care vorbește sau pentru membrii familiilor care caută vești decît pentru sine. Își aduce aminte de un bărbat care suferea de schizofrenie și care nu se lăsa dus acasă. Într-un final, cînd nu se mai putea evita externarea, salvarea de la psihiatria din **Roman** l-a dus în **Piatra Neamț** și l-a lăsat la casa scării unde locuia, plecînd apoi să facă rost de niște hîrtii de la spitalul municipal. „Și bărbatul ajungea înaintea salvării înapoi la spital. Nu știu cum a făcut-o prima oară, dar a două oară am înțeles că a chemat SMURD-ul să-l aducă. Ba pe jos, ba cu o mașină, s-a întors de unul singur”.

Nu ne trimiteți bolnavii în pădure

Cel mai important sprijin al comunității pentru spital a venit de abia în anul 2009, cînd s-a decis mutarea acestuia din „mijlocul pustietății pînă la marginea Romanului. Cînd autoritățile au decis asta și au acceptat că pacientul psihic e fratele nostru, e mama mea, e tatăl meu, s-a făcut un pas foarte important pentru integrare în societate”, rostește răstit asistenta șefă, doamna **Maria**. Se oprește, respiră greu, își frămîntă mîinile și se uită spre ușă. „Dacă mama uită de la 70 de ani, de ce să o izolez într-o pădure? Ea are nevoie de mine, trebuie să o aduc mai aproape să pot ajunge la ea. Dacă îi stigmatizezi și îi izolezi nu faci altceva decît să îi dai uitării și să îi ucizi.”

Pentru că pe bolnavii psihic îi izolează înainte de toate societatea. Cel mai bine o citești pe fețele oamenilor apropiați acestora. Ieșind din biroul managerului, al doctoriței **Hîncu**, am întîlnit pe holul principal al spitalului, lîngă sala de mese, un bătrîn cu fața blîndă. Acesta își strîngea căciula la piept și îi explica duos doctoriței cum a muncit cu mîna lui o oală și ar vrea să i-o dea cadou, ca mulțumire, dar încă nu a decorat-o. Din spatele său, un tînăr cu trăsături similare, fiul său cel mai probabil, se uita în jur cînd rușinat, cînd nervos. L-a apucat pe tatăl său de mînă cerîndu-și scuze celor din jur. „Lasă doamna în pace, tată, nu are timp să te asculte acum”, și bătrînul și-a aplecat capul și a început să meargă, mai mult tîrît, lîngă fiul său.

„Degeaba întreb: te doare?”

Bolile psihice, chiar și cele mai grave, s-ar putea trata, dacă ar veni pacienții din timp. Însă la spitalul din **Roman** ajung doar cazurile terminale, și „cu ei nu poți face decît îngrijire. Doar ațit. Să-i hrănești, să-i speli, să-i schimbi și să-i plimbi puțin. Familiile ar trebui să-i țină într-un centru, dar cele de stat sînt pline și cele private sînt foarte scumpe”, spune doctorița **Hîncu**, uitîndu-se încruntat după tînărul care ieșea la braț cu tatăl său din spital.

Îmi spune, apăsător, că nici un pacient nu moare din cauza demenței. Mor din cauza infecțiilor, a bolilor mai grave dar, uneori, chiar și din cauza

Spitalul adăpostește aproximativ 130 de bolnavi psihic

unei gripe banale. Pentru că „ei nu conștientizează nimic, dacă tușesc, dacă fac febră sau dacă le este rău. Degeaba întreb: „Te doare?”. De multe ori demența e și cu agitație mare, pacientul nu stă locului o clipă, se plimbă, e dezorientat, acum e în pat, acum pleacă, acum îl îmbraci, acum se dezbracă, acum rupe hainele, pampersii, e o îngrijire laborioasă. De aceea le este familiilor imposibil să facă față”.

Chiar și cei în stare mai avansată de demență mai au sclipiri. Îi mai lasă familiile acasă și se duc la bucatărie. În fața aragazului, își aduc aminte că îl foloseau. Dau drumul la gaz, dar momentul de luciditate se pierde și apoi pleacă. În urma lor, casa ia foc sau explodează.

Inginerul Fantomas

Asistenta șef, doamna **Maria**, lucrează de mai bine de 30 de ani în spitale de psihiatrie. A învățat că nu trebuie să te atașezi de pacienți și că problemele trebuie să le lași la poarta spitalului cînd pleci acasă „altfel nu mai ești om”. Chiar dacă spune clar că „nimeni din lumea exterioară nu o să mă înțeleagă”, cea mai mare bucurie o simte atunci cînd se uită în ochii unui bolnav de schizofrenie care, într-un moment de luciditate, îi zîmbește și îi mulțumește. Dar într-un asemenea loc, nu își lasă niciodată garda jos. „Este o vorbă care spune că într-un spital de psihiatrie, cînd este cea mai multă liniște poți să consideri că este liniștea dinaintea furtunii. Oricînd un bolnav îți poate da faianța jos din baie sau se leagă cu ceva și se poate spînzura. Ei au tot felul de idei delirante și halucinații.”

A văzut multe cazuri în care demența a luat controlul asupra oamenilor, de cînd lucrează în spital, deși astăzi, cu noile medicamente, e mai ușor de ținut în frîu boala. Odată, un pacient nou venit a luat o cîrja de la un rănit și a spart toate geamurile de la etaj; a fost nevoie să vină portarul cu o lopată și să cheme pompierii ca să îl poată imobiliza. Ea însă a învățat să se teamă de forța pe care o capătă un pacient mînat de demență de cînd a început să lucreze. A îngrijit un bărbat care, „aflat într-o stare de agitație, a fost nevoie de trei infirmieri și 12 alți pacienți ca să-l putem imobiliza, să-l liniștim.”

Însă cazul care a marcat-o pe doamna **Maria** cel mai mult a fost cel al unui inginer, pe vremea în care spitalul încă nu se mutase de la **Gădintîi**. „Asta am să ajung, dacă voi trăi, să le spun și nepoților și strănepoților și răs-nepoților”. Cînd povestește, asistenta nu își ridică ochii de la un punct care și l-a fixat pe ușa din micul birou în care ne-am așezat, așteptînd parcă să intre cineva pe ușă. Inginerul ajunsese la spital cu un caz de demență, după ce și-a ucis soția. Era un „om abil, cu o

inteligentă de remarcată. Și tocmai, fiind deștept și curat, toate grupurile de lucru din spital au ajuns să îl placă. Lucrînd și la bucatărie, a ajuns să dețină chei de la ușile din tot spitalul”. Fără ca nimeni să își dea seama.

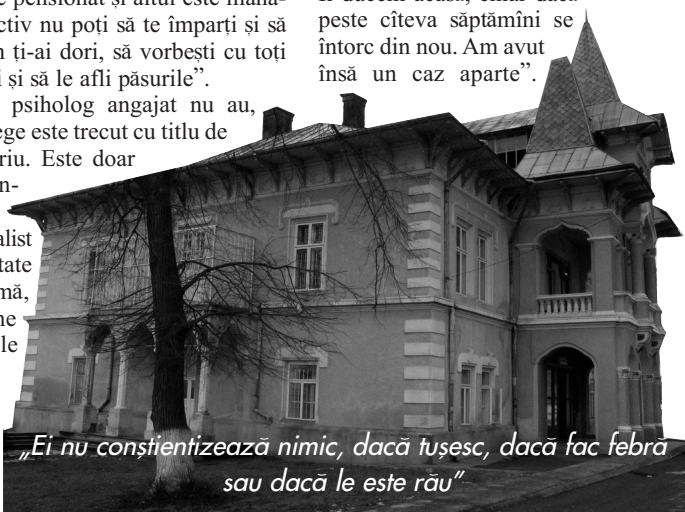
Și într-o seară, în care asistenta bănuiește că a avut o cădere, „un delir fantastic”, și-a pus în aplicare un plan „care se vedea că l-a copt demult”. A așteptat tura de noapte, în care în tot spitalul era doar o infirmieră și o asistentă. Asistenta în seara aceea era doamna **Maria**. „Pregătise suc, vin și venea la noi cu diverse avansuri, complet incoerente cu gînduri lipsite de logică. Ne spunea cînd la una cînd la alta să îl lăsam singuri cu cealaltă, dar nu ne spunea și motivul. Atunci mi-am dat seama că avem o problemă și că trebuie să fim cu ochii pe el. La un moment dat mi se păruse că băuse, așa de puternic îi străluceau ochii, dar era deja decompensat.” Cînd pacientul nu s-a potolit, cele două femei au încercat să ia legătura cu unul dintre doctorii de la spital care locuia în **Roman**, dar nu au primit răspuns. Au încercat apoi la **Politia** din municipiu, care i-a trimis la cea din comună însă polițiștii locali nu aveau mașină și urma să dureze pînă cînd ajungeau la fostul conac.

„Am trimis pe cineva de la fermă pe un cal. Timp în care inginerul a stins luminile în tot spitalul și noi am ieșit printr-un geam de la triaj, singurul care se deschidea. Atunci, a venit după noi coborînd un deal și strigînd «Eu sînt Fantomaaas!»”. Doamna **Maria** l-a ținut de vorbă, infirmiera s-a ascuns după un tractor, în timp ce un paznic a venit cu o furcă pentru a încerca să îl potolească. La ora 3.00, după vreo jumătate de oră, a venit poliția, „a tras focuri de armă, dar el dispăru-se”. L-au găsit în patul de spital, așteptînd liniștit, cu un cuțit alături.

Mîinile doamnei **Maria** au început să tremure violent, în timp ce și le-a ascuns sub birou. Îmi zîmbește și îmi spune din nou zicala cu liniștea din spitalul de psihiatrie, care anunță, de fapt, o furtună. Ridică din umeri, răsuflă ușurată și se uită pe geam afară. Vîntul care pornise dimineață s-a calmat și dinspre casele din jur nu răsunau nici un sunet.

În **Roman**, ploaia a cedat. Acum, bălțile plutesc deasupra grămezilor de zăpadă. În ele romașcanii își scaldă chipul, privindu-l pentru cîteva secunde cum se deformează, ca apoi să meargă mai departe, străduindu-se să ocolească noroiul. Pacienții de la **Spitalul de Psihiatrie „Sfîntul Nicolae” din Roman** nu sînt la fel de norocoși. Ei și-au văzut chipul deformîndu-se și n-au putut face nimic decît să învețe. Să învețe să nu mai aibă încredere în mintea lor.

Cătălin HOPULELE

„Ei nu conștientizează nimic, dacă tușesc, dacă fac febră sau dacă le este rău”

Pe cărări lăturalnice spre România

Refugiații Asiei se ascund de război la Rădăuți

● autoritățile de aici i-au făcut primele acte, inclusiv un certificat de naștere, pentru că a fost adus pe lume acasă, dar acest lucru nu a fost declarat ● „pe la unu jumate a intrat tata la mine în cameră și mi-a făcut semn cu mîna spus să fug mai repede”

rul de întrebări. Așteptam să-mi spună cum a reușit să treacă atîtea granițe, fără să aibă măcar un act de identitate pe care să-l poată prezenta autorităților. De parcă a înțeles ce mă interesează, după un moment de tăcere, a ridicat capul din piept și a rememorat ultimele zile petrecute pe teritoriul afgan.

Avea 14 ani și era bucuros că cineva i-a dat un loc de muncă de unde să poată cîștiga bani cu care să-și facă rost de hrană. Niste străini îi oferiseră șansa de a-l mulțumi pe unchiul său, la care locuia de cînd i-a murit mama și care i-a hotărît că dacă vrea să fie sprijinit de familie trebuie să lucreze și să contribuie la venitul acesteia. „Străinii care au venit acolo în zonă mi-au dat cărți și caiete ca să le dau copiilor din zonă care știau să citească. Am crezut că e bine dacă se învață ceva și pentru că eu nu am mers la școală și nu știam să citesc. Am împărțit materialele despre religia americanilor oamenilor noștri musulmani, fără să fi cunoscut că vorbeau despre creștinism. Așa s-a ajuns la o problemă gravă, pe care acum vreau să o uit. Din cauza ei am lăsat țara mea și am plecat tot înainte”, spune precipitat băiatul. Trece repede peste momentele acelea întunecate și pare mai degrabă dispus să povestească despre cum se simte în **România**, decît să răscolească după amintiri care să explice cum a ajuns aici. Spune că „totul este foarte bine” și numai iarna este mai grea decît cea din țara sa natală. Dacă acolo „cu un tricou treci peste toate lunile dintr-un an”, în **România** a trebuit să-și cumpere prima geacă chiar atunci cînd a intrat în țara noastră. Era februarie, iar gerul nu putea fi învins doar cu o bluză și un pantalon. Cu atît plecase în grabă din ora-

șul în care nu a copilărit din cauza războiului ce-l asediase.

Frămîntîndu-și degetele, de parcă ar vrea să le frîngă, povestește scene ciopîrtite care reconstituie seria de întîmplări ce l-au împins la mii de kilometri distanță. Cînd s-a aflat că **Firas** a împărțit cărți din care chipuri zimbitoare propovăduiau învățătura creștină, talibanii au năvălit asupra casei unchilor care au avut grijă de el și au distrus-o. I-au dat foc, au aruncat cu pietre, au dărîmat pereti, iar din lupta aceea mătusa sa nu a scăpat. „A murit acolo, fără să o pot ajuta pentru că eu nu eram acasă și de asta nu vreau să-mi aduc aminte că este foarte urît. Mult timp după, m-am gîndit numai la noaptea în care a trebuit să fug departe de casă, că altfel eram și eu omorît”, spune **Firas**, de data aceasta fără să-și poată ține în frîu lacrimile, care-l năpădesc. Au urmat zile fără hrană și apă, călătorind cînd pe jos, cînd cu cîte o mașină, iar „greul a început după noaptea în care am ieșit din țara mea”. În afară de limba sa natală, atunci nu mai cunoștea o alta, străină, cu care să se poată descurca prin alte state. Așa a mers în neștire pînă cînd, în **Rădăuți**, polițiștii i-au cerut să se legitimeze. Atunci „mi-am amintit că mătusa mea mi-a spus odată că în țări îndepărtate, străinilor din zonele de conflict li se oferă protecție și atunci cînd oamenii buni m-au întregat cine sînt, încotro merg, am spus «azil». De atunci am început o altă viață”. Una liniștită, după cum spune încă o dată.

Autoritățile din **Rădăuți** i-au făcut primele acte. O carte de identitate, un permis de ședere pe teritoriul românesc și un act de naștere, pentru că, precum ceilalți, a fost adus pe lume acasă, iar nașterea sa nu a fost declarată. Tot aici

Tot din acea țară cutreierată de mașinile de război a fugit și Adel în 2009

a primit primele tratamente medicale împotriva reumastimului pe care l-a făcut din primul an, din cauza timpului geros cu care s-a înfîlțit pe drum.

Se luminează cînd vorbește despre prietenii pe care și i-a făcut în centru, dar mai ales cînd se referă la familia din **Bădeuți** care îl vede ca pe un copil de-al lor. „Ne întîlnim acasă la ei și mergem să ne plimbăm ca o familie, iar cînd văd că se gîndesc la mine ca la un fiu al lor, pe care sînt fericiți să-l revadă, sînt cel mai bucuros”, spune el, animat de o stare care-l binedispune deodată. Acum s-a deprins să-i ajute pe ceilalți colegi din centru care abia au ajuns la **Rădăuți**, fiindu-le ca un fel de ghid, care, de multe ori, se oferă să le aducă „de afară ce au nevoie” pentru că lui îi place să iasă zilnic din cameră, să se amestece printre români ca să învețe limba cît mai bine. Numai așa o să poată lucra într-o zi și atunci o să poată suna mai des restul rudelor rămase acasă.

O fereastră salvatoare

Tot din acea țară cutreierată de mașinile de război a fugit și **Adel** în 2009. Era înfricoșat de răzburarea talibanilor și, într-o noapte, a trecut frontiera spre **Iran**. De acolo pînă în **România** a mai făcut două luni, dintre care una a petrecut-o într-o închisoare din **Slovenia** pentru că nu avea acte cînd a fost prins. „Am ajuns aici la centru după ce am traversat Iranul, Turcia, Grecia, Italia, Slovenia și Ungaria. Copiii mei aveau patru și șase ani, iar soția mea nu știa că eu plecasem din țară și că sînt în Italia. Abia din Ungaria am putut suna acasă la părinți, unde era și ea, să le spun că sînt bine”, povestește el în timp ce-și strînge mîinile în jurul trupului, ca într-o îmbrăți-

sare. De la capătul celălalt al firului, mama îl anunțase că tatăl său nu a suportat durerea cauzată de furia talibanilor și a murit la puțin timp după ce el fugise. Dar **Adel** nu plecase pentru că voia să-și părăsească familia. Tatăl său l-a repezit pe geam cînd a văzut că mitralierele i-au luat de lîngă dînsul pe ceilalți doi fii ai săi. I-au pedepsit pentru că fratele lor mai mare, **Adel**, care lucra pentru poliția afgană, a prins un taliban. „L-am dat poliției și pentru că în casă am găsit arme și bombe a intrat în pușcărie”, spune bărbatul întristat, fără vreo urmă de mîndrie pentru că a reușit să încarcereze pe unul dintre cei care executau în public oameni nevino-vați.

Mîhnirea lui persistă de noaptea în care, deși casa-i răsuna cu împușcături, el se îndepărta fără să-i poată scăpa de pericol pe cei dragi, cum a fost pregătit la școala de ofițeri. „Pe la unu jumate a intrat tata la mine în cameră și mi-a făcut semn cu mîna să fug mai repede. Cît m-am ascuns în țară m-am gîndit ce fac eu dacă vin și după mine, iar cînd am sunat acasă, tata mi-a spus că frații mei au murit și că nu trebuie să mai vin acasă pentru că sînt în mare pericol”. Atunci și-a sunat soția și a îndrumat-o să nu rămînă mai mult de 20 de zile într-un loc. Ca să fie ferită de necaz, a trebuit să se mute la sora sa, apoi la frate, pe urmă la părinți, după care la socri și pe urmă iar la soră. Dacă rămînea în casa lor, nu va mai ajunge și ea în **România**, cum și-a propus **Adel**. Peste o lună, ajutat de un prieten care a locuit și el în centru, o să-și aducă familia la **Rădăuți**, vor închiria un apartament și vor locui din nou împreună, alături de mama lui, pe care nu o poate lăsa singură în calea celor răi.

Firas și **Adel** nu se plîng de suma mică pe care le-o asigură statul român, 3,6 lei pe zi, chiar dacă nu și-au mai luat o cartelă internațională de cîteva luni. Cînd **Firas** a vorbit ultima dată acasă cu unchiul său, bătrînul se afla în centrul care i-a devenit casă după ce căminul său a fost distrus de furia mahomedanilor. Rudele lui **Adel** trebuie să mai fie martori încă o lună războiului din zonă. Din cauza lui, băieții cazați la **Rădăuți** nu o să mai calce niciodată acasă, pe teritoriul afgan.

Iulia CIUHU

Firas și Adel și-au petrecut ultimii doi ani în Rădăuți ca refugiați, cuvînt pentru care în limba română se mai folosește și „fugari”. Fuga lor a început noaptea pe un teren pe care timpul l-a înșămîntat cu gloanțe și bombe „mai bine de patruzeci de ani”, după cum mărturisesc cei doi. Roadele acestei culturi sînt înstrăinarea fiilor țării, care se întristează afîit de mult cînd se gîndesc la „acasă”, încît preferă să nu mai vadă acei ani petrecuți alături de părinți pentru că nu au nici măcar o amintire plăcută despre țara lor, Afganistan. Numai turtele tradiționale se coc frumos și în România.

Pentru **Firas**, **România** este țara pe care și-a dorit-o dintotdeauna. Una liniștită, în care se poate plimba pe stradă oricînd, fără ca cineva să îndrepte ostentativ arma către el, cum se întîmplă în patria sa, unde „după ora 17.00 nu se mai poate ieși din casă”. Așezați la masa din „Sala 2” a **Centrului Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanți de Azil Rădăuți**, povestește la început despre cît de frumos a fost luna trecută cînd și-a sărbătorit majoratul aici. „România mi-a dat o viață nouă de trăit”, spune el înainte de toate.

Chipuri blînde pe bani

Cînd am întrebat cu ce a venit în **România**, și-a coborît capul în pămînt. Înceleștarea miinilor sale mi-a oprit și-

Cu Uniunea Europeană, la azil

● refugiații mai primesc ajutoare de la organizații cu care colaborează instituția

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Rădăuți a fost înființat pe 15 decembrie 2005, crearea acestuia fiind impusă la capitolul „ordine și siguranță publică”, odată cu aderarea **României** la **Uniunea Europeană**. Fondurile folosite sînt numai ale **Gubernului României**, „nu provin din surse externe, iar cu ajutorul acestora au fost reabilitate clădiri foarte vechi, care sînt din 1885, s-au re compartimentat, astfel încît să poată asigura funcționarea centrului”, precizează comisar șef de poliție, **Sorinel Pardoseanu**, directorul adjunct al instituției. Centre similare au fost organizate la **București**, **Timișoara**, **Galați**, **Șocuta Mare** din **Maramureș** și în 2011, la **Giurgiu**, ca o necesitate în contextul creșterii explozive a fluxului de imigranți, „practic o dublare față de cursul anilor precedenți. S-a ajuns în această situație pentru că

Grecia a scăpat situația de sub control. Acolo sînt cei mai mulți imigranți ilegali, care pe ruta Grecia – Macedonia – Serbia ajung în România, iar cînd îl prind la frontieră și strigă «protection!» nu pot să-l resping pentru că risc condamnarea organizațiilor internaționale”, explică directorul adjunct.

Conform regulamentelor de ordine interioară pe care le aplică **România** în cadrul acestor adăposturi temporare, țara noastră nu pune la dispoziția străinilor care au primit azil hrană, îmbrăcăminte sau încălțăminte. Nici ajutorul financiar nu poate fi comparat cu alte state în care ajunge și la 500 de euro (**Norvegia**). În schimb, instituția colaborează cu organizațiile nonguvernamentale. „Fiecare persoană cazată în centru primește de la o firmă din **Suceava** cîte o piine săptămînal. Altă societate comercială din **Bucovina**, care produce

încălțăminte din piele, i-a încălțat pe toți. Apoi mai mulți credincioși au venit cu cartofi, ulei, orez, zahăr și făină de grîu”, spune **Sorinel Pardoseanu**. Din alimentele primite, adesea îi vezi pe musulmani făcînd în bucătărie niște turte, precum clătitele noastre. „Au o dexteritate extraordinară, au scos ochiurile de la aragaz și să vezi ce frumos le coc așa în mîini. Pe urmă fac o umplutură, din bănuții care îi au, cu bulion și ceapă, și asta e mîncarea lor”.

Statul român le dă refugiaților 3,6 lei pe zi

Unde se smintesc ursuleții

Barul cu povești de pluș

● spectacolul se dovedește a fi un colaj de repetiții și reprezentații ● Fluffer e un personaj deviant ce trece printre stări și chipuri

Ne dezumanizăm cu fiecare patimă ascunsă pe care-o închidem în sufletele noastre moderne pînă-n rărunchi. Despre cum arată viața în mijlocul unei familii tulburate de acest cusur al societății actuale ne-au vorbit, cîntat și jucat protagoniștii piesei „Hîrtii, ursuleți și fete”, prezentată de Asociația Ș’ART Companie de creație contemporană, miercuri, 22 februarie, în Arte Bar. Preț de un ceas, în regia lui Florin Caracala, teatrul neconvențional a căpătat gust de cocktail cu gheață și s-a îmbibat cu fum într-o reprezentație parodică despre oameni simpli cu dedesubturi nebănuite.

Fără scenă, cu o cortină vișinie și melodii fără versuri, **Arte** e un altfel de teatru. Așezați la bar sau la cîte o măsuță scundă, nu știm ce să așteptăm de la debutul piesei, așa că ne surprinde intervenția unui tînr în costum negru care ne roagă să închidem telefoanele cu un accent curios și fără unele diacritice. Îndată pricepem că el, **Simon**, este un soi de prezentator în și despre piesă, care ne răsplătește aplauzele cu un început clasic de basm, condimentat de o precipitare a vorbelor care stîrnește chicoteli. „A fost

odata ca niciodata o țara minunată și frumoasă ce avea și munte și mare și câmpii și dealuri și puțin petrol. Oamenii erau și ei frumoși, dar din pacate...”, ne agită el privirile, cu mișcări însuflețite prin care acoperă pseudo-scena din bar.

Mîndria familiei

Avem în față, așadar, un elev de liceu, trimis pentru un semestru într-o **România** astfel creionată, în care singura problemă par să fie oamenii. **Fluffer**, un personaj feminin bizar, plimbă o „orgă de lumini” în mâini și defilează nonșalant, în vreme ce **Simon** își prezintă familia de schimb pe un ton surescit. Pe rînd, din spatele perdelelor cu titlu de cortină ies **Viorel**, capul familiei **Mîndru**, **Andreea**, femeie de afaceri și, din cînd în cînd, mamă a celor doi copii, **Ioana**, rock-erita „rebelă și confuză” și **Flavius**, copilul obez și singuratic a cărui definiție stă pictată pe tricoul lui negru, „I’m a dork” (n.r.: „Sînt un tociar”). Iar **Fluffer**, *entertainer*-ul nostru și, totodată, voce a unor actanți ce apar spontan în miezul fiecărei scene, e un personaj deviant ce trece printre stări și chipuri, îmbrăcat mereu cu același costum roz-argintiu ce fură ochii. Cu aceste ingrediente, spectacolul se dovedește a fi un colaj de repetiții și reprezentații, căci personajele intervin, adesea, prin indicații regizorale cu haz, în povestea propriu-zisă, temperîndu-și reciproc ieșirile actoricești.

Cînd jumătățile cortinei se desprind și dezvăluie un pat stînd în picioare, cu două perne de satin gălbui, fundalul sonor devine senzual și **Viorel** poartă pijamale cu stelute și-i vorbește languros lui

Relațiile se împletesc straniu

Martinel, un urs de pluș căruia bărbatul îi mărturisește sentimente ce stîrnesc un puhoi de rîs isteric. Episodul capătă coloratură comică și mai evidentă atunci cînd pe scena improvizată apare **Andreea**, într-o costumație haotică de petice pufoase, dispusă să dovedească sotului că îi înțelege „plușofilia”.

Descîntec pentru sufletism

Relațiile din familie se împletesc straniu și **Simon** nutrește drag de **Ioana**, tînăra în tricou cu cap de mort și, după cum citim în sărutul cu **Fluffer** dintr-o scenă la fel de bulversantă, cu înclinații sexuale contrariante. Iar despre **Flavius** aflăm că duce cu sine mai mult decît greutatea trupului de balon. Copilul ciudat se îngrămădește pe un scaun cubic și luptă, în cuvînte, cu demoni neașteptați, cu idei sensibile, într-un monolog despre oameni și viață cu puseuri de maturitate pe care familia hotărâște să le exorcizeze. Pentru o purificare inutilă ce aduce cu felul în care societatea

curăță rămășițele de profunzime sufletească. „Jucăm teatru și ni se face sete!”, strigă **Fluffer**, rupîndu-ne din nou de povești și amintindu-ne de faptul că sîntem și noi, pînă la urmă, actori în piesa această fără scenă.

Masa de lemn, scaunele, hîrtiile împrăștiate și costumele pufoase s-au tot plimbat sub ochii înlăcrimați de rîs ai publicului. **Simon** își ia la revedere de la familia de împrumut așa cum urmează să ne despărțim și noi de scaunele barului. Aliniați în fața cortinei, actorii arată ca și cum piesa abia ar începe, iar nebunia ascunsă în cotidian a familiei **Mîndru** ar vedea pentru prima dată lumina micuțelor reflectoare. Din „teatrul de bar” rămîne o melodie cu ritm naiv și nostim, iar lumea se întrebă, din priviri, dacă acesta a fost finalul, căci nimic din energia celor șase actori nu dă semn că s-ar putea sfîrși comedia aceasta delirantă și fără diacritice a ciudațeniilor vieții.

Anca TOMA

Noi mutații în învățămînt

● în momentul de față susținătorii legii sînt reprezentanții Ministerului, iar contestatari, părinții

au depus o cerere de suspendare a ordinului **Ministrului Educației** privind înscrierea în clasa pregătitoare, iar **Curtea de Apel București** a amînat pentru vineri, 29 februarie, judecarea acestor cereri. „Din punctul de vedere al Ministerului și al Guvernului a existat o problemă cu procedura. Ordinul reduce practic dreptul părinților de a alege școala copilului. Sînt 80 de familii care au atacat ordinul pînă în acest moment”, a declarat **Radu Mihai**, avocat al părinților (**HotNews.ro**, vineri, 24 februarie).

Părinții nu sînt singurii care se opun acestei legi, mai multe persoane publice aducînd argumente contra hotărîrii **Ministerului Educației**. **Amelia Boros**, președinte al **Organizației Femeilor Libe-**

rale, filiala sectorului 2 contestă vehement noile prevederi. „Aceste norme ale legii educației leagă copii de glie, contrazicînd principiul stimulării competiției între unitățile școlare, părinții fiind nevoiți să își înscrie copiii la școala de circumscripție și nu să opteze pentru acele școli care fac performanță” (**Cotidianul.ro**, sîmbătă, 25 februarie). **Oana Badea**, secretar de stat în **Ministerul Educației**, contrazice însă această afirmație și specifică faptul că „părinții își pot înscrie copiii la orice unitate de învățămînt doresc. Există încă din 2005 Regulamentul de Organizare și Funcționare a Învățămîntului Preuniversitar, căruia nu i s-a opus nimeni pînă în prezent” (**Adevarul.ro**, vineri, 24 februarie). În momentul de față s-au format două tabere, susținăto-

rii legii fiind reprezentanții Ministerului, iar contestatari părinții. Cert este faptul că cei care nu își înscriu în învățămîntul primar sau împiedică înscrierea și frecvența școlii de către copilul care a împlinit vîrsta legală pentru a fi înmatriculați în clasele primare riscă să fie sancționați, ceea ce nu prea le dă libertate acestora să se opună legii.

Secția de contencios administrativ fiscal a **Curții de Apel București** va analiza pe 29 februarie cererea părinților de suspendare, ca mai apoi să se desfășoare procedura de anulare a acestuia în cazul în care li se va da dreptate. Un singur lucru este însă clar, actualul an școlar nu mai are mult pînă la încheiere, iar un altul nou se apropie, plin de probleme atît pentru părinți, dar și pentru cadrele didactice nevoite să lucreze după o lege plină de neclarități.

Andrei MIHAI

LENTILA DE
CONTACT
A LUMII

Cu meseria la podea

● există speranță în aceste funduri și atacuri în direct

Antenele nu o duceau rău. **Realitatea**, care era la un moment dat cel mai important concurent pe sectorul vorbitului mult, degeaba și pe teme neinteresante, s-a scindat în două entități care par că și-au împărțit și audiența. Prin urmare, s-ar putea deduce că pe sectorul acesta, al presupuselor analize și dezbateri politice nepărtinitoare și obiective, **Antena3** ar fi rămas lider indisputabil de audiență.

Toate presupunerile nu își mai au însă loc de cînd, pe 13 februarie, **Capatos** a lipit de micile ecrane, într-o buclă care parcă nu se mai termina, partea dorsală a fostului prim-ministru al țării, **Emil Boc**. Dacă alerga în fundul gol prin **Piața Universității** strigînd „Jos USL” sau alte lozinci anti-opoziție, aceleași televiziuni de „analiză și dezbateri” ar fi titrat cu galben REVOLUȚIE, BREAKING NEWS și ar fi rulat minimum opt ore pe subiect. Așa, **Capatos** a rămas undeva pe locul trei ca audiență.

S-ar putea spune că acesta a fost un eveniment izolat. O nebunie de moment cu justificare demnă de o carte scrisă de **Flemming**, cu șantaj și **SPP**-iști. Dar săptămîna trecută, de data asta la **Antena3**, **Intact** a mai comis-o odată. **Mihai Gîdea** l-a făcut pe președintele **Casei Naționale de Asigurări de Sănătate** „nesimțit și dobitoc”. Și nu oricum, ci în uralele în picioare ale celor din sală, cu pieptul umflat și crezîndu-se salvatorul poporului. Sună cunoscut, nu?

Dincolo de tăvălirea pentru a nu știu cîta oară a oricărui principiu jurnalistice prin toate noroaiile imaginabile, există speranță în aceste funduri și atacuri în direct. În primul rînd, a mai unit puțin breasla de pribegi din jurnalismul românesc. Demult nu au mai avut un inamic comun împotriva căruia să refuleze în grup.

În al doilea rînd, asemenea gesturi disperate sînt semne de îndoială. Concurența începe să miște, TVR Info crește în audiențe, Pro TV își schimbă profilul pe unul tip televiziune de știri atunci cînd apare un eveniment suficient de important și oamenii, încet, au început să se sature de senzational. Nu putem decît să sperăm că, în viitorul apropiat, „profesioniști” precum **Capatos** sau **Gîdea** se vor bate pentru audiența pe care o merită. Zero.

Cătălin HOPULELE

Începînd cu anul școlar 2012 – 2013, **Ministerul Educației** aduce surprize pentru părinții copiilor care urmează să intre în ciclul primar deoarece **Legea Educației** prevede introducerea unei clase pregătitoare la cele patru deja existente.

Părinții însă au hotărît că nu vor privi de pe margine schimbările care au loc în sistemul de învățămînt. Deja 80 dintre aceștia

„Un semnal de altceva”

Mihai Răzvan Ungureanu, calmul de după furtună

După protestele din Piața Universității, Emil Boc s-a retras din funcție, făcându-i loc lui Mihai Răzvan Ungureanu. Vestea a venit ca o ușurare, întrucât majoritatea se aștepta ca noul premier să fie tot din rangurile înalte ale PDL. O altă dovadă de normalitate a fost că acesta, de cum a fost numit în noua funcție, s-a declarat convins „de dreapta”. Urmează să vedem ce va face cu timpul scurt care-i este dat.

Ion Bogdan LEFTER

Primi-ministri 1989 – 2012: schiță tipologică

● în conjunctura momentului, e în punctul cel mai de sus al carierei sale de pînă cum

Ca orice poziție publică proeminentă, și cea de prim-ministru creează tipologii interesante, atît ca gamă posibilă de roluri jucate sub acest generic, cît și ca profiluri personale. În **România** postcomunistă, în doar două decenii și ceva, am avut o succesiune remarcabilă:

□ **Petre Roman** (șef al cabinetului în 1989-1991) – tînărul participant la **Revoluție**, intelectual occidentalizat, de formație realistă (inginer energetician), provenit din nomenclatura vechiului regim;

□ **Theodor Stolojan** (1991 – 1992) – tehnocratul finanțist, provenit și el din fostul „aparat”, tot cu o bună cunoaștere a economiei internaționale, chemat să asigure stabilitatea pînă la organizarea alegerilor;

□ **Nicolae Văcăroiu** (1992 – 1996) – economistul puțin mai în vîrstă, format în spiritul „disciplinei de partid” și al economiei centralizate și planificate;

□ **Victor Ciorbea** (1996 – 1998) – judecător înainte de 1990, devenit apoi lider sindical și preluat

● alura de om foarte tînăr, de student perpetuu, îl recomandă ca politician de stil nou ● probabil că Ungureanu va căuta să etaleze o relație mai distantă decît cea pe care a avut-o Emil Boc cu Traian Băsescu

în politică direct la vîrf, în fruntea **Guvernului**;

□ **Radu Vasile** (1998 – 1999) – politicianul cu specializare economică relativă (în istoria domeniului, nu în economie aplicată), promovat în urma unei ascensiuni abile în partidul dominant al coaliției atunci la putere;

□ **Mugur Isărescu** (1999 – 2000) – bancherul independent, recunoscut ca factor de echilibru financiar-economic, „împrumutat” pentru un an, pînă la noi alegeri, de la **Banca Națională**, unde avea să revină;

□ **Adrian Năstase** (2000 – 2004) – „omul de aparat” de tip nou, de formație juridică și socio-

De la SIE în fruntea Guvernului

umană (absolvent de drept și sociologie), cu un început de carieră în vechiul regim, apoi membru în primul cabinet postcomunist, ulterior devenit lider al formațiunii politice care preluase personalul și comportamentele partidului unic, adaptate și „îmbogățite” în noua conjunctură;

□ **Eugen Bejinariu** (2004) – fost militar specializat în finanțe, apoi cu studii economice, subordonat al predecesorului, șef al **Secretariatului General al Guvernului**, promovat ca „loctiitor” interimar, foarte scurt timp, atunci cînd **Năstase** a demisionat, după ce, la finalul mandatului, pierduse în alegeri;

□ **Călin Popescu-Tăriceanu** (2004 – 2008) – intelectualul-politician de formație realistă (inginer constructor), crescut într-o familie de tradiție liberală, decis să grăbească procesul de „occidentalizare” a țării;

□ **Emil Boc** (2008 – 2012) – altă variantă de „om de aparat” de tip nou, jurist ca formație, cu un început de afirmare oportunistă în vechiul regim, ultraobedient ca politician postcomunist, „premier de paie” al președintelui **Traian Băsescu**;

□ **Cătălin Predoiu** (2012) – jurist independent (relativ; fost liberal trecut în barca pro-**Băsescu**), interimar în fruntea guvernului din care făcea parte ca ministru al **Justiției**, după demisia predecesorului și pînă la preluarea funcției de către succesor, deci doar pentru cîteva zile; rămîne la **Justiție** și în următorul cabinet;

□ Și, acum, **Mihai Răzvan Ungureanu** (numit în februarie 2012) – intelectualul umanist (istoric) cu carieră universitară și de cercetare, trecut apoi în diplomatie ca secretar de stat, apoi activ în politică, ministru de **Externe**, înalt funcționar internațional și ulterior numit, surprinzător, în funcția de director al **Serviciului de Informații Externe**.

Cîteva cuvinte în plus despre **Mihai Răzvan Ungureanu** (beneficiul ultimului venit!): calități și... reversuri! E un intelectual adevărat, cultivat, foarte bun vorbitor, dar cu tendința de a improviza dezinvolt pe orice temă, uneori necreditabil. Alura de om foarte tînăr, de student perpetuu, îl recomandă ca politician de stil nou, deși i se cunosc și începuturile adolescentine și studentești de afirmare în „aparatul” de tineret al vechiului regim. De altfel, la 43 de ani și aproape 5 luni (fără trei zile!), vîrsta la numirea în funcție, nu e – de fapt – cel mai june premier al **României** postcomuniste: **Ciorbea** a intrat în rol la 42 de ani și un pic, **Boc** la 43 și cîteva luni, iar **Roman** și **Predoiu** la aproape exact aceeași vîrstă ca **Ungureanu** (cu cîteva zile mai „bătrîni”). Inteligența superioară, pe deasupra mereu zîmbitoare, cu o retorică a sincerității disponibile față de cei din jur, îi dă un aer de abilitate care te face să te gîndești că tinerețea afișată poate disimula o agendă nemărturisită, cît se poate de „adultă”. Experiența diplomatică și politică îl recomandă, dar trecerea din barca liberală în cea pro-**Băsescu**, încă dinainte de numirea la **SIE** (de unde i s-a tras finalul abrupt al mandatului de la **Externe**), poate ridica dubii etice. La fel – obediența inevitabilă, ca premier, față de o coaliție cu un profil intens-oportunistic. După cum și transferul în fruntea **Guvernului** direct de la **SIE** rămîne foarte discutabil.

Persoana, pe care o cunosc din mediul cultural și politico-mediatic al perioadei post-comuniste: agreabilă, cu toate celelalte calități numite – inteligent, cultivat, bun orator și cauzeur uneori încîntător, cu vocația stabilirii de relații colegial-amicale. În conjunctura momentului, e în punctul cel mai de sus al carierei sale de pînă cum, dar – de fapt – într-o ipostază dificilă, în care e obligat să facă o foarte riscantă echilibristică pentru a evita o cădere dezastruoasă.

Iulian COMĂNESCU

Ungureanu a fost un semnal de altceva

OPINIA VECHE: Cum a fost primită în presă, în seara cu pricina, vestea numirii lui Ungureanu ca noul prim-ministru?

IULIAN COMĂNESCU: Dincolo de o analiză riguroasă, percepția mea personală e că a fost un soi de oftat de ușurare. **Piața Universității** a arătat că există o specie de aversiune față de guvernare, ce caracteriza și caracterizează încă un segment mare, centrist, al electoratului, care pînă acum nu a fost activ mai deloc. Pe acest fond, începuseră să se vehiculeze nume de „cadre de nădejde” ale PDL, gen **Anca Boagiu**. **Ungureanu** a fost un semnal de altceva.

O.V.: Ce efect „de marketing” ar avea pentru PDL numirea lui MRU ca prim ministru?

I.C.: În primul rînd descarcă o parte din nota de plată a guvernării în ultimele luni ale ciclului electoral. **PDL**-ul ar putea să-și vadă de reorganizarea politică și pregătiri de alegeri.

O.V.: Va reuși acesta să „spele păcatele” PDL-ului înainte de alegeri, să mai curete din imaginea partidului?

I.C.: Nu neapărat să o curete, cît să împiedice alterarea care ar fi continuat să aibă loc. Și, desigur, e vorba mai mult de imagine, decît de acțiune politică propriu-zisă, fiindcă un guvern de tranziție, cu un mandat atît de limitat în timp, nu poate rezolva

toate carentele îndelungatei și lipsitei de fantezie guvernări **Boc**.

Pe de altă parte, din punctul de vedere al președintelui **Băsescu**, a vîri cărbuni în **PDL** nu e neapărat strategia politică numărul unu. Lucrurile nu sînt limpezi acolo, **Elena Udrea** și toți ceilalți au plecat de la **Palatul Victoria**, dar în structurile de partid sînt bine, mersi. Deci cred că în alegeri se va defila cu una din fantasmеle gen **Mișcarea Populară**, care între timp va prinde contur, cu sau fără un **PDL** întreg și influent în nucleu. Depinde cum își vor juca și această carte. Cînd aud aiureli gen „Electoratul are nevoie de o construcție amplă de dreapta”, îmi vine să mă duc în **Piața Universității**. Dreapta pe care o filfiie politrucii **PDL** pe televiziunile și site-urile prietene e infestată de birocrați și letală pentru clasa de mijloc și inițiativa privată din **România**. E destul de clar cine are nevoie de dreapta aia: chiar birocrația, clientela politică și în ultimă instanță înșiși politicienii care fredonează respectiva mantră. E la fel de credibil ca pretențiile **USL** că ar fi nevoie de nu știu ce sîngă. De fapt, vorbim de o adunătură mult mai omogenă decît pare, care clivează pe electorat și probabil va mai prinde un ciclu electoral într-o formă sau alta. În 2016, însă, scena politică ar putea arăta cu totul diferit.

O.V.: Poate acesta să se debaraseze de imaginea de subordonat al lui Băsescu, așa cum a fost văzut Emil Boc?

I.C.: Da, dar depinde în primul rînd de **Traian Băsescu**. Probabil că **Ungureanu** va căuta să etaleze o relație mai distantă decît cea pe care a avut-o **Emil Boc** cu **Traian Băsescu**, iar **Traian Băsescu**, la rîndul lui, nu are interesul să repete rutina paternalistă pe care a afișat-o cu **Boc**. Dar, sigur, acestea sînt raționalizări. În definitiv, **Băsescu** n-a avut nici un interes să se poarte nici cu **Emil Boc** așa cum s-a purtat cu **Emil Boc**.

O.V.: Îl vedeți pe MRU ca pe un politician concentrat înspre a-și contura o anume imagine în presă?

I.C.: Da, am scris despre asta în „Dilema”. Simptomatic e episodul în care cere demiterea directorului **Transelectrica**, care n-a făcut decît să gîngăvească ce gîngăvește mai toată autoritatea cînd sînt intemperii. Deocamdată, trăgînd linie și adunînd, sînt mai multe consecvențe în traseul public al lui **Ungureanu**. Probabil că de-acum vom vedea o anumită consistență, nu numai din calcul, ci și fiindcă **Ungureanu** pare a o fi apucat pe o traiectorie politică, pe care va evolua mult și bine. Dar, sigur, cu viitorul mai vedem noi.

Vlad ODOBESCU este senior editor la revista „Opinia veche”

Andrei UDIȘTEANU este reporter special la cotidianul „Evenimentul zilei”

Paula SCÎNTEIANU este senior editor la revista „Opinia veche”

Andreea ARCHIP este reporter la postul de televiziune TVR

Jurnalul unui oarecare

Decît niște observații (I)

● reportajul e cea mai liberă specie publicistică; are tot aștepta forme cîți gazetari care-l încearcă

Recentul dosar despre starea reportajului găzduit de „Dilema veche” mi-a provocat multe delectări și o încruntare. Oameni de presă, între care doi foști colegi de la „Opinia”, au arătat că reportajul rezistă frumos, că sparge încă tînguiala cvasi-generală cu un verb, un titlu și-o poză, că urcă peste învîrtelile politice și lîncezeala și noi-ce-dracu-mai-dăm-azi din redacții, că are chiar viitor. Se găsește reportaj bine scris în mai toate ziarele, mai nou și pe bloguri. Cele mai gustate se umplu de „like-uri” și „share”-uri, fac ample tururi virtuale.

Și vine un titlu ca o riglă peste palmă: „Reportajul, cum ar trebui să fie”. **Cristian Lupșa**, editor la „Decît o Revistă”, își propune să lămurească problema în vreo 5.000 de semne. Puțini se înhamă la asemenea răspunsuri: reportajul e cea mai liberă specie publicistică; are cam tot atîtea forme cîți gazetari care-l încearcă. Prin urmare, cînd vine vorba de „cum trebuie să fie un reportaj”, cei mai mulți zic „bine scris”, iar cîțiva se apucă de doctorate.

Însă **Lupșa** are curaj, și-a asumat deja de ceva vreme rolul de guru al unei gazetării alternative. Prima oară cînd l-am auzit vorbind despre „jurnalism narativ”, am crezut că folosește un sinonim pentru „reportaj” cules de prin **State**, o sintagmă de care omul nu se poate desprinde. Ce are a face? „Jurnalism narativ”, „reportaj”, bine scris și cinstit să fie, că-l aplaudăm. Între timp, **Lupșa** a strîns „ucenici”, a ținut cursuri, a editat kilometri de texte, a organizat lansări cu cîntec, a poleit meseria de jurnalist cu o aură cool, gesturi de apreciat.

Îmbătat de succes, a ajuns însă acum la etapa strînsului de gît. Ne arată că „narativul” de import e reportajul „cum ar trebui să fie”. Pentru exemplificare, redă etapele documentării unui articol despre drumul spre casă al unui soldat american ucis în **Irak**. Spune că autorul a avut nevoie de opt luni pentru a-l desăvîrși. În comparație cu o asemenea lucrare, reportajul românesc clasic – rezultat, în general, al unei singure zile de observație pe teren – nu poate fi decît „superficial” și „fără urmă de construcție dramatică”.

Cristian Lupșa intră aici pe un teren pe care nu-l cunoaște, pentru că n-a lucrat niciodată într-o redacție de ziar autohtonă. A scris doar pentru reviste, a încropit, o dată la cîteva luni, texte ca niște cîmpuri înzăpezite. Din postura sa, **Lupșa** consideră că termenele de predare presante presupun, în mod automat, documentări superficiale. Însă cei mai buni reporteri pe care-i cunosc au fost mereu în stare să se orienteze rapid, să extragă, în cîteva ceasuri, miezul unui subiect. Acea unică zi de observație pe care ziarul își permite s-o finanțeze îi este suficientă pentru a alerga între personaje și a le zugrăvi povestea. Desigur, asta ține de talent, însă în laboratorul lui **Lupșa** „talent” rămîne un cuvînt interzis. (*Va urma*)

Vlad ODOBESCU

Aterizare într-un sat cu un mort

● „au fost cazuri în care oamenii nu s-au văzut cu vecinii două-trei zile, deși stau la patru metri distanță”

Din elicopter, **România** aduce cu o țară întemeiată la poli. E alb totul, întins peste sate, orașe, drumuri, căi ferate. În tot albul ăsta, poți zări uneori căprioare atente la „animalul” cu elice care zboară pe deasupra cîmpiei înghețate. Serele de pe lîngă gospodării s-au spart sub greutatea zăpezii și șanturi în cîmp rup imaginea înghețată, aducînd cu rifturi imense.

Aici, sus, în elicopter, e comandorul **Octavian Păun**, care a cărat toată ziua alimente pe calea aerului. Acolo, jos, la **Bilești, Vrancea**, așteaptă înfolfoliți zeci de săteni să ajungă armata.

Un șir indian în Vrancea

Cînd elicopterul aterizează, primul vine cu un zîmbet pe toată fața de parcă a fost naufragiat pe o insulă pustie. „Hai! Faceți șir indian aicea!” strigă între ei sătenii și încep să care ca furnicile, iute, cutiile cu șuncă, parizer, cașcaval. „Ce-are aici în cutiile astea? Aveți și medicamente?”, se dă brusc interesată o săteancă. „Să vezi mîine

ce-o hii la primărie... Omor de om, mîi, omule bun!”, anticipează femeia cirul pe mîncare ce urmează să se producă la primărie.

A fost greu cu zăpada. Uneori chiar sinistru. „Sînt oameni care stau cu mortul în casă de o săptămînă. O vecină de-a mea”, zice femeia. „Nu poate s-o scoată că e înfundat drumul la cimitir. Chiar vorbeam cu sotul că dacă moare cineva dintre noi n-are cum să ne scoată din casă”, spune de alături și **Tă-sica Miteu**, care s-a strîns și ea la ceas de seară la ajutoare. Pe moartă, o știe toată lumea. Îi ziceau **Chiriloaia**. Așa o știa și **Ovidiu Butuc**, primarul localității. Zice că și el se cam săturase de atîta zăpadă și mai avea puțin să o ia pe urmele femeii. Dacă mai ninge un firicel, simtea că acolo, pe loc, o să moară. „Mă săturasem dînd la zăpadă din curte, că aici o nins în serie. Vă zic, mă săturasem!”. Zăpada a fost mare. Ceva ce nu s-a mai văzut. Pînă și în locurile unde ar fi trebuit să se aștearnă liniștit stratul a fost de 70-80 de centimetri. „Au fost cazuri în care oamenii nu s-au văzut cu vecinii două-trei zile, deși stau la patru metri distanță”, zice **Butuc**. Dar de-ar fi doar zăpada! „Mai e o chestie cu un pic de umor negru”, adaugă primarul. Evenimentele macabre nu s-au oprit doar cu trecerea la cele veșnice a **Chiriloaiei** aici, la **Bilești**.

Din Cetatea lui Ștefan

Conversații la întîmplare

● „Alo, fata mea ce vrei cadou? zi-mi să nu mă trezesc după aia că nu-ți place și faci fițe-fițe”

„Curcanu la telefon. Vasile sînt acuma în Carrefour, vrei să-ți iau una de Alexandrion ori ceva mai moacă, un Passion ceva. Sînt cam la fel la gust, îți zice expertu’. Și nu-mi dai banii că și așa am să-ți dau eu de pe sticlele alea de bere de atunci, da’ vezi să nu afle Măriuca. Că nu știe de banii ăștia și nici de sticlele alea. Duminică plec la țară, am un parastas, îți aduc niște țuică de aia de-a lu’ so-cru-miu și o sticlă de frăguță, știu că-ți place, de aia ca la Revelion. Hai pa!”. **Curcanu**, după cum s-a intitulat personal, are un paradiesu negru, o pălărie de văcar texan și mustețe ca tăciunele, frumos tunse după conturul buzelor. Dolofan la față și roșu în obraji, se grăbește să prindă un cărucior pentru cumpărături, simbăta este cam aglomerat, ce-i drept.

Priponită bine de tocurile ei cui, cucoana cu haină roșie de blană se oprește în ușa magazinului de bijuterii. Au reduceri. „Alo, fata mea, eu știu că nu vrei nimic da’ totuși e ziua ta. Eu îți iau. Ce vrei, zi-mi să nu mă trezesc după aia că nu-ți place și faci fițe-fițe. Îți iau un biju, o eșarfă ori o poșetă de ocazii? Cum? Ai din astea?”

Paula SCÎNTEIANU

„Să vezi mîine ce-o hii la primărie... Omor de om, mîi, omule!”

„Am un mort în primărie”

Chiar înainte să aterizeze elicopterul armatei, îl sună pe **Butuc**, paznicul de la primărie. Un bărbat bine amestecat de la cîrciuma din sat (perfect aprovizionată chiar și pe cod portocaliu de viscol) umbla aiurea prin sat, cădea prin șanturi.

Frig era, zăpadă era, paznicul a fost îngrijorat. L-a întrebat pe primar ce să facă cu omul. „S-a îmbătat crunt, așa că i-am zis paznicului: „Culcă-l în centrală!”. Și vreau să vă zic, domnilor, că am un mort în primărie. Domnilor, am un mort în primărie! A intrat în comă, a vomat sînge, nu știu ce-a avut, dar e mort. De două ore am un mort în primărie!”, tot repetă, înfrigurat de eveniment, primarul.

„Și de asta am întîrziat puțin, pentru

că nu mai știu pe unde s-o apuc!” se scuza **Butuc**.

Ce era să facă? S-a gospodărit omul cum a putut. A trimis pe unul după un sicriu, au venit fetele din primărie cu costum, cu ghete, cu „ce trebuie”, a mai trimis cîteva băieți cu ceva bani, să-l scalde, să-i facă „cele necesare”. „Îl punem în sicriu, îl ducem la casa de prăznuire, pînă cînd, noi, primăria, îl înmormîntăm”, scurtează povestea primarul. Apoi observă că alimentele au fost deja împărțite. Se dă deoparte, cît să plece elicopterul. Elicea imensă răscolește zăpada, militarii urcă, aparatul începe să urce, nu însă înainte de a auzi un creștinesc și înfrigurat „Dumnezeu să vă dea sănătate!” urlat de primar.

Andrei UDIȘTEANU

Bucureștean fără cauză

Cu ochii la stele

● cercetătorii din SUA au ajuns la concluzia că cerul cade pe noi

Putea să moară lumea, să cadă meteoriți fix peste casa mea, să trebuiască să plec la școală de la ora șase. Ceasul nu mai suna după ce se crăpa de ziua, ci la ora trei. Era seara **Oscarurilor**, o seară în care într-un sat din **Neamț**, în creierii nopții, o lumină palidă pilpiia la geam - lumina de la televizor. Magic este clișeul care descrie cel mai bine nebunia unei premiere care s-a împrăștiat cu ecou în toată lumea. Atunci îi vedeam pe actorii generației mele și pe seniorii generației mamei mele cum pozau pe covorul roșu. Ceremonia în sine, o nebunie hollywoodiană, pălea în fața covorului roșu.

Ca la o nuntă regală, ca să poți face față discuțiilor cu kolegele de clasă a doua zi, era mai mult decît important să știi care ce-a purtat. Pe lîngă cel mai bun film, miliardele de ochi ofereau un singur și cel mai important **Oscar**: pentru cea mai bine îmbrăcată domniță.

Cerul cade pe noi. La propriu. Cercetătorii din SUA au observat că plafonul norilor s-a apropiat de pămînt să ne strivească. Și ăsta ar fi

semnul că se apropie o nouă glaciatiune, și asta înainte de a ajunge să mă bucur măcar un an de pensie. La noi problema mare e cearta pe candidaturi la primăria Capitalei. **Becali, Voiculescu, Diaconescu**, cele mai colorate nume din politica noastră s-au ciondănit azi, atîtați de **Elena Udrea**. Pentru mine nu există știre mai importantă azi decît că în seara asta, pe un covor roșu, cele mai frumoase femei ale lumii vor defila în rochii care mai de care mai fistichii. Și că filmele pe care le-am furat și le-am văzut online ar putea să primească o statueta. Cele pe care n-am apucat să le văd și sînt nominalizate, sigur vor fi următoarele.

Industrie mai puternică nu există. E ca o religie universală cu 7 miliarde de adepți, iar **Hollywood e Catedrala Neamului**.

Se subînțelege că filmele de **Oscar** devin succes de box-office. Asta înseamnă un izvor de bani, un fel de cotizații care se adună de la cei care vin la cinema. Așa că cerul poate să aștepte. În noaptea **Oscarurilor**, știrea că norii cad peste noi se traduce astfel: stelele sînt mai aproape de noi.

Andreea ARCHIP

SENIORI
EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP,
Dana BALAN – BĂLU,
Oana BALAN,
Alina BĂISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Liviu IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVÎI

Dintr-o mie de CD-uri

Tăcerea lui David

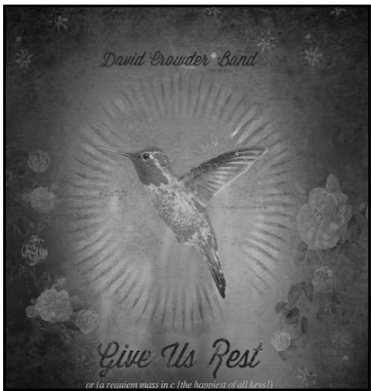
- printre versurile piesei se strecoară o stare de „bună dimineața”

O ultimă rugăciune, o ultimă laudă adresată divinității – iată ce aduce „Give us rest”, albumul celor de la „David Crowder*Band” lansat la începutul acestui an. Două CD-uri în care au adunat 34 de piese fragile, sensibile, ce promit să ajungă la zeul creștinătății. Fiecare părticică din album capătă valențele unui acatist și puterea unei rugi.

Albumul se caracterizează într-un mod firesc prin orchestrația rock amestecată cu mesajul adus ca o ofrandă Celui de Sus. De altfel, este stilul cu care trupa ne-a obișnuit încă de la primul proiect lansat, în 1998 („Pour over me”).

Efectele mecanice și jocul de vioară, vocea sugrumată de emoții a lui **David** și puterea corului din spate, versurile limpezi și cele spuse într-o latină veche se îmbină într-un material discografic armonios, motivant și liniștitor deopotrivă. Deși cu un contrast evident, instrumente precum harpa, mandolina sau ukulele vin să întregască piesele care altfel ar părea aruncate la îndeplinire într-o carcasă de plastic.

Nu este nevoie să te așezi în genunchi și nici să privești spre cer ca să asculți „Fall On Your Knees”. Printre versurile piesei se strecoară o stare de „bună dimineața”, o dorință de a adula toate creațiile divine și de a mulțumi Creatorului pentru acestea. Refrenul copleşte ascultătorul cu sentimentul de profundă recunoștință: „Oh my God it’s too wonderful/ To feel this grace rescuing/Lifting us

David Crowder*Band - „Give us rest”, 2012

all” (n.r.: „O, Dumnezeuule, este minunat/Să simți această bunătate salvându-ne/Ridicându-ne pe toți”).

„Sometimes” schimbă tonul și renunță la percuția persuasivă din „Fall On Your Knees”. Nici chitara nu o mai ciupește cu atîta entuziasm, lasă clapele pianului să transforme începutul piesei într-un soi de cîntec de leagăn. Accentul texan își pune amprenta pe piesa „I Am a Seed” unde **Jack Parker** se joacă voios cu corzile unei ukulele, iar vocea solistului sună mai tradițional ca niciodată.

A venit însă timpul ca trupa să se retragă, iar acest album vine ca un ultim capitol al istoriei sale. „Give Us Rest” este așadar o rugă către Cer, dar și o rugămintă adresată publicului: „lăsați-ne să ne odihnim”.

Cristina BABII

„Albumul atinge nivelul de coeziune, deschizîndu-se cu sunetul pașilor intrînd într-o biserică”
www.crosswalk.com

De dragul diversității, citește o carte

Din legendele autostopului

- „Pe drum” este mai mult decît un roman de călătorie

Imediat după război, americanii au cunoscut o explozie exponențială în ceea ce privește industria mașinilor, mulți indigeni avînd puterea economică necesară pentru a-și achiziționa una. Tot cam în aceeași perioadă, autostopul a devenit foarte popular, ceea ce permite persoanelor cu spirit de aventură și echipate cu multă răbdare să parcurgă distanțe considerabile fără să plătească vreun ban, beneficiind de o mare libertate de mișcare.

„Pe drum” al lui **Jack Kerouac** e mult mai mult decît un roman de călătorie. A reușit să provoace nemăsurate reacții, atît pozitive cît și negative. Cartea reprezintă și un simbol prin faptul că inițiază cultura „generației beat”, de la care s-au ramificat diverse curente precum hippie sau punk. În centrul poveștii îl regăsim pe **Sal Paradise**, un scriitor naiv care decide să-l urmeze pe unul dintre cei mai buni prieteni al săi, **Dean Moriarty**, „un tînar îmbătat de viață”, pe un drum a regăsirii interioare presărat cu sărăcie, foamete, depresie, sex, alcool, trădare, bucurii și locuri de muncă prost plătite.

Încercînd să-l ajungă din drum pe **Dean**, **Sal** trece prin mai multe întîmplări, vîzîndu-se la un moment dat în funcția de paznic de noapte la o tabără de marinari multumită unui prieten vechi. Aici rămîne mai multe săptămîni pînă ce se îndrăgostește de iubita prietenului său, iar relația cu cei din jur se deteriorează. Acesta

Editura Polirom
366 de pagini, 2012
36.95 de lei

decide să pornească din nou în călătorie, suferind o mică depresie din cauza singurătății. În autobuzul către **Los Angeles** o întîlnește pe **Terry**, alături de care are o idilă și decide să se mute la ea acasă. Pentru că avea un copil și nu mai aveau altă sursă de venit, **Sal** lucrează pentru un țaran pe cîmp. În finalul capitolului, realizînd că nu mai rezistă la o astfel de muncă iar dorul de ducă s-a făcut prea mare, decide să se întoarcă acasă în **New York**.

Un alt aspect interesant de menționat este că pe lîngă povestea lui **Sal**, autorul ne mai prezintă și multe alte personaje secundare întîlnite pe drum, cu povești mai mult sau mai puțin savuroase ca de exemplu **Mississippi Gene**, sau polițistul din **Mill City**, fost paznic la **Alcatraz**.

Chiar dacă nu mai are forța de a crea efecte în societate, după cum îi spune și numele, e cel mai bun aliat pentru o călătorie cu trenul, autobuzul sau tramvaiul după caz.

Iulian BÎRZOI

Stop cadru

Soare puternic într-o zi de vară, apa oceanului în culori mai vii ca niciodată și o femeie fericită, făcînd ski nautic în **Hawaii**. Așa sînt primele secunde din filmul „The Descendants”. Amintirea cu ea în ziua aceea toridă de vară este singura scenă în care **Elisabeth King**, mamă a două fete, apare în altă parte decît patul de spital în care a fost tîntuită în urma accidentului. **Patricia Hastie** interpretînd

Pactul cu demonii din trecut

- distracția fetei este întreruptă de apariția tatălui său

rolul bolnavei căreia în ultimii șapte ani de zile i-a fost imposibil să aibă grijă de cele două fete ale sale. **Alexandra** are de 17 ani și **Scottie** 10, mama lor aflîndu-se, din ziua accidentului, în comă.

Tatăl avocat este foarte ocupat și se absolvă de creșterea copiilor, astfel că filmul îi prezintă pe aceștia ca fiind foarte depărtați de părinte la început. **Alexandra**, cea mai mare dintre cele două fete, urmează școala într-un internat pînă la vîrsta de 17 ani. În una din serile obișnuite în care ea iese să bea pe furis în curtea internatului împreună cu o prietenă, distracția îi este întreruptă de apariția tatălui său **Matt** (George Clooney) împreună cu **Scottie**, sora mai mică, venind pe nepre-

gătite să o ia acasă. Însă atitudinea ostilă a fetei îi pune piedici. Astfel, **Matt King** realizează că este necesar să-și facă timp pentru fiice, chiar dacă trebuie să se ocupe și de vînzarea unui pămînt hawaian care aparținuse familiei **King** încă din 1860. Pentru că **Alexandra** nu dorește să se supună fără prezența bunului ei prieten **Sid**, un adolescent american superficial și lipsit de bun simț, tatăl ajunge la soluția de compromis de-ai lua pe toți trei în călătoria de afaceri.

Într-un **Hawaii** așa cum nici un film american nu l-a mai înfățișat vreodată, filmul face o prezentare de la hotelurile luxoase la colibele construite din lemn pe malul oceanului, redare a unui tărîm exotic al vacanțelor

de vis. În timpul șederii, tatăl demarează împreună cu **Alexandra**, investigații pentru a-l găsi pe amantul soției sale, care întîmplător se afla în vacanță cu soția și cei doi copii. Mai apoi, descoperă că **Brian Speer**, clientul căruia urmează să-i vîndă pămîntul familiei este cel cu care **Clooney** a fost înșelat.

O poveste dramatică, pe alocuri presărată cu umor a unei familii la răscruce, construită după clișeul *the American dream* (visul american) al familiei aparent perfecte relevă o lume a curcilor vicioase fără scăpare, în care ecoul secunde de neatenție poate fi resimțit peste ani.

Livia RUSU

The Descendants
Gen: comedie, dramă
Regia: Alexander Payne

● HOROSCOPI ● HOROSCOPI ● HOROSCOPI ● HOROSCOPI ●

BERBEC: A trecut o săptămînă și ceva de cînd a început semestrul al doilea de facultate, dar tu încă te lăfăi în mîncarea și patul de acasă.

TAUR: Doar ce te-ai întors în **Iasi** și ai observat că banca ta preferată din **Copou** e în continuare acoperită de zăpadă. De tristețe, ai să te întorci acasă.

GEMENI: A început semestrul al doilea și, odată cu el, panica legată de licență. „Nu-i nimic, mă apuc în vacanța de Paște”, îți spui și te liniștești.

RAC: Vrei să-ți dai demisia de la internshipul unde faci muncă de sclav și să te angajezi ca învîrtitor de shaworma în **Tudor**. Măcar acolo faci un ban.

LEU: În ultima vreme ai toane. Ba îți place o colegă, ba nu te mai atrage, și parcă ai schimba ceva la ea. Pînă una alta, mai treci și pe la facultate.

FECIOARĂ: În semn de protest, pînă cînd nu vine cineva și curăță toată zăpada din fața căminului, nu mai mergi deloc la cursuri.

BALANȚĂ: Deși de obicei te plîngi de insomnii și alte tulburări de somn, cum te-ai întors la facultate și au început cursurile dormi de rupi.

SCORPION: Singurul lucru care te necăjește la venirea primăverii și topirea zăpezii este că s-ar putea să găsească cineva cadavrul din spatele căminului.

SĂGETĂTOR: Nici nu te-ai întors bine din vacanță și deja te-ai pus pe băut. Profiți acum, de primele săptămîni, cît ai bani, că apoi iar treci la apă de la robinet.

CAPRICORN: Ai reușit să treci cu brio de semestrul I, promovînd la toate materiile fără măcar să știi cum arată vreunul dintre profesori.

VĂRSĂTOR: Ai hotărît că cea mai bună investiție în momentul de față este o sanie și patru ciini husky. Aparent, altfel nu se mai poate.

PEȘTI: Se apropie ziua ta și deja ți-ai anunțat prietenii ce vrei să primești în dar: un ciine mare și fioros, care să te apare de colegii bețivani de palier.

Evenimentul săptămînii

TÎRG

În perioada 29 februarie - 4 martie la **Sala Polivalentă** va avea loc cea de-a XX-a ediție a **Tîrgului Internațional de Carte LIBREX – Primăvara cărților la Iasi**.

La eveniment vor participa 129 de expozanți și în cele cinci zile, se vor organiza 108 manifestări culturale.

Scor la pauză

Păcatele lui Ciprian

- a mai încasat pumni dinspre presă, dinspre conducere, chiar și de la unii antrenori

Ciprian Tătărușanu nu poate avea atîta personalitate cît îi dau ziarele. Ar fi un megaloman mai rău decît **Becali** în zilele în care încurcă **Biserica** cu stadionul. Au titrat, din acele surse care se înșală opt dați din zece, că portarului echipei **Steaua** nu îi place cum miroase autocarul, nu îi place să rămînă în cantonete, nu îi plac antrenamentele, nu știe să lucreze în echipă, nu a suportat cînd antrenorul i-a luat banderola, s-a luat de fostele legende ale echipei, etc. Pentru cei care nu știu, circula a fost provocat de două erori ale portarului din meciurile jucate și pierdute împotriva lui **Twente** în **Europa League**.

Dar înapoi la **Ciprian**. Greșea la cea mai mare pe care a făcut-o nu a fost între buturile echipei, la vreun meci oficial. El a greșit cînd a pus la sufler, cînd a ales să creadă toate sursele și tot ce declară nea’ **Gigi** pe la toate televiziunile sale de casă. Și a picat țap ispășitor pentru meciurile pierdute. Să fim onești, nu fără bună dreptate. Dacă stătea altfel, dacă nu aluneca, dacă era mai atent poate altul era rezultatul. Dar **Ciprian** este unul din portarii tineri de viitor pe care îi avem în țară și dacă îl lăsăm pe-al nostru drag latifundiar să-l calce în picioare, s-ar putea să-l strivească. Pentru că băiatul ăsta mie nu îmi pare a fi bibelou. A mai încasat pumni și în trecut dinspre presă, dinspre conducere, chiar și în relațiile cu unii antrenori, dar niciodată nu a pozat în vedeta rănită.

De aceea înclin să cred că trebuie să îi mai dăm o șansă înainte să-l crucificăm. Dacă ne aducem aminte, francezul **Barthez** a făcut atîtea greșeli prostestî încît am putea să facem un film. Astăzi însă este considerat unul dintre portarii buni pe care i-au avut francezii. Sigur, nu cel mai bun. Dar **Ciprian** e tînar. 26 de ani pentru un portar sînt echivalenți cu 17 pentru un jucător de cîmp. Să nu-l cocoșăm înainte de vreme.

Cătălin HOPULELE

Jazz pe cenușă

Saxofon acordat pe ritmuri africane

● după o probă de sunet atipică, chitaristul îl acompaniază pe Bob Marley ● mar-
torul tăcut al concertului a fost o mașină de scris, veche de cîteva decenii

S-a cîntat jazz pînă dincolo de miezul nopții, iar
sliniștea nu și-a croit înapoi drum decît fîrziu în
noapte. Sîmbătă seara, Paul Bibici la chitară, Nicu
Luceanu la saxofon și Bogdan Mandasescu la pian
au cîntat pentru publicul ieșean care cu greu a apre-
ciat trupa, aplaudînd-o. La sfîrșitul săptămînii,
monotonia iernii a lăsat loc plăcerilor culturale, iar
începînd cu ora 20, muzica bună a renăscut în
Phoenix Club.

Concertul nu a început, iar mesele
nu sînt nici pe un sfert ocupate deo-
camdată, cînd cei trei cîntăreți se ri-
dică de la masă pentru a-și lua în pri-
mire instrumentele. Urmează o probă de
sunet atipică: „No woman, no cry” din
boxe nu se oprește, iar **Bob Marley**
este acompaniat de chitarist în ritmul
melodiei. Cu un zîmbet de bună dis-
poziție, pianistul instalat la clape își
urmează colegul și vocea lui **Marley**
abia se mai aude, pierdut, în restaurant,
parcă ar veni din altă parte.

„Bine ați venit la o seară de Jazz
Café” ne urează **Paul Bibici** pentru a
nu lăsa loc aplauzelor, ci unei tăceri
care trădează așteptarea primei piese. Pe
ritmul antrenant al saxofonului, me-
sele rezervate se ocupă încet-încet, în
timp ce o tînără domnișoară bate din
picioare în ritmul muzicii și savurează

the melody section (n.r.: „sector me-
lodic” – termen specific desemnînd
acordurile saxofonului, în melodiile în
care acesta predomină), cu un swing
tipic, sincopat. Melodiile curg, în stilul
inspirat de clasicii jazz-ului.

Cu mama la cîntare

O doamnă ale cărei picioare sub-
țiri, acoperite de o fustă neagră abia
se zăresc de sub haina de blană cu mo-
del animal print apare însoțită de prie-
teni foarte vorbăreți. Imediat după ce
își ocupă locul la masa de lîngă sce-
nă, căutatul țigărilor în poșetă este în-
trerupt de o domnișoară care se ridică
de la masa de lîngă noi, fixînd-o cu pri-
virea, pentru ca zece secunde mai tîr-
ziu să fie sufocată într-o lungă îmbră-
țișare părintească. Reîntoarsă la masa

prietenilor nu mai mari de clasa a un-
sprezecea, le spune natural, acope-
rind muzica: „Mama Anei”, apoi toți
o salută dînd din cap, în sincron.

După o scurtă pauză, prilej de con-
versații neîntrerupte pentru ascultăto-
rii de muzică jazz adunați aici, trio-ul
revine pe scenă cu un stil fundamen-
tal diferit de cel al primei părți, un
rhythm section (n.r.: „sector ritmic” -
termen specific, desemnînd melodiile
în care clapele și chitara sînt predo-
minante) în care clapele preiau con-
trolul muzicii, ea devenind unitară,
de o consecvență vibrantă a fluxului
continuu.

„Ne grăbim, ne-a plăcut mult”

Atmosfera jucăușă a muzicii soft
jazz este în strînsă armonie cu deco-
rațiile localului. În fața mea, o mașină
de scris veche, probabil matoră vre-
unui regim comunist sau vreunui mare
război este întepată de multe creioane
colorate înfipte haotic, iar scrierile foi
pe care „o imprimă” sînt și ele multico-
lore, de diferite dimensiuni, unde ce-
le mai mari au redactat „halfway cer-
tainty” (n.r.: pe jumătate certitudine).

O a doua pauză a cîntăreților brăz-
dează muzica din fundal cu o altă serie
lungă de conversații ruptă uneori de
rîsete puternice sau tonuri ridicate.
Toate acestea se curmă brusc atunci cînd
artiștii revin pe scenă. Pentru prima

Și spectacolele de altădată erau învăluite în fum

dată mai îndelung de cîteva secunde
în această seară, formația este aplau-
dată de publicul impresionat.

Cu vădite influențe de blues, și a
treia parte a concertului stă tot sub
stilul *rhythm section*, de data aceasta
chitara dominînd cursul melodiilor.
Mai liniștită și fără dezechilibre sau sin-
cope, această ultimă parte își pierde to-
tuși din ascultători cînd, de la o masă
de opt persoane, toată lumea se ridică în
sincron și pleacă. Sub ochii chitaris-
tului nedumerit, unul dintre membrii
grupului strigă zîmbind un: „ne gră-
bim, ne-a plăcut mult”, pentru ca as-

cultătorii de la mese să mai înceapă o
serie de aplauze. Cu localul aproape
gol, concertul se încheie deloc specta-
culos, cînd cei zece, poate cincispre-
zece oameni rămași pînă la final
aplaudă pentru o ultimă dată.

Lăsînd saxofonul jos, **Nicu Lu-
ceanu** oftează și îngaimă un „asta fu
și asta este”, pentru a lăsa loc auditei
muzicale – tot de jazz – care domină
următoarea oră liniștea localului.

Livia RUSU

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.

Dacă vine apa, podul meu nu
se dărîmă

Cu toate că au trecut ani buni de
la difuzarea serialului „Walker, poli-
țist texan”, care i-a adus faima inter-
națională și l-a transformat într-un iz-
vor de comedie ironică, **Chuck Nor-
ris** încă mai primește dovezi ale fap-
tului că timpul nu i-a afectat popula-
ritatea. Una din aceste mărturii vine
tocmai din **Slovacia**, din **Bratislava**,
unde autoritățile pun la cale proiec-
tul unui pod pietonal pe care, con-
form unui sondaj național, l-ar putea
numi chiar „Chuck Norris”.

Dezbaterea asupra titlului cons-
trucției, care ar trebui să traverseze

Pe unde trece Walker

● în Slovacia autoritățile construiesc un pod care s-ar
putea numi „Chuck Norris” ● se va vota pînă în aprilie

rîul **Morava** și să treacă, apoi, grani-
ța spre **Austria**, este lansată pe site-
ul unui consiliu regional și se adre-
sează tuturor cetățenilor slovaci. Cel
puțin pînă la ora actuală, inițiativa
denumirii podului după actorul a-
merican este susținută de 74% dintre
cei care și-au exprimat votul pe site.
Acest procent îl depășește cu mult, de
exemplu, pe cel din dreptul numelui
arhiducesei austriece **Maria There-
sa**, prilej numai bun pentru născoci-
rea unei noi anecdote umoristice des-
pre invincibilitatea protagonistului de
pelicule de acțiune.

Deși, inițial, ideea a fost văzută
drept un început de glumă *kitsch*
chiar de către unii slovaci, guverna-
torul regional **Pavol Freso** a decla-
rat oficial că dorința majorității va fi
respectată pînă la capăt, indiferent
de ce va însemna asta. Așa cum con-
strucția propriu-zisă se desfășoară în
văzul publicului și cu informații clare
referitoare la viitorul pod pietonal
puse la dispoziția cetățenilor, la fel
vor sta lucrurile și în ceea ce priveș-

te numele, pe care poporul e liber
să-l aleagă, chiar dacă asta implică
transformarea unui proiect național
într-un registru de poante pentru cîr-
cotași din întreaga lume. Despre a-
ceastă chestiune, agenția de știri
Reuters a comentat că se datorează,
cel mai probabil, popularității căpă-
tate, nu de mult, de lista de glume
cunoscute drept „Chuck Norris fac-
ts” în rîndul populației slovace.

Votul va fi deschis inclusiv în lu-
na aprilie, însă după cum arată opti-
unea majoritară a nu mai puțin de
1157 de cetățeni, șansele ca slovacii să
circule, în viitor, spre **Austria** pe
„Podul Chuck Norris” sînt foarte
mari. Așa că, dacă pe undeva exista
o speranță ca valul de umor stîngaci
să eșueze izbit de meterezele timpu-
lui, se pare că, în **Slovacia**, abia acum
se întăresc pilonii poantelor cu și des-
pre irealizabilele aventuri ale bătrî-
nului polițist texan.

Anca TOMA

Localul Troian

La cafenea, ca altă dată

● aici se servesc vinuri,
whiskey și poți consuma
croissante și fructe

Literele verzui sînt pictate pe
placa maro ce tronează la intrarea în
Cafeneaua Veche, într-un fel ce
amintește de perioada interbelică.
Mi-a părut că sînt pe cale să pășesc
într-un loc diferit. Nu cu mult deo-
sebit de atmosfera ușor desuetă a a-
leii. Am fost întîmpinat cu zîmbete
fie de cele două tinere care lucrea-
ză aici, fie de proprietarul cafene-
lei. Mai tîrziu am aflat că angajatele
îi spun domnul **Juju**, „ca într-o fa-
milie”.

Locul acesta este situat pe **Aleea
Lăpușeanu** la numărul 16, poate
una dintre cele mai elegante pieto-
nale din **Iași**. Lîngă cafenea se află
Muzeul Unirii, cunoscut și ca „Pa-
latul Cuza” iar în capătul dinspre
Piața Unirii este **Hotelul Traian** cu
arhitectura-i dată de **Gustave Eiffel**.
Apoi găsești anticariatele și speci-
ficul lor miros, vizavi de **Biserica
Banu**, construită în 1800. Doar re-
cente le lucrări mai fură din liniștea
localului.

Aici se poate fuma în tihnă, nu

am văzut pe nimeni supărat de mi-
rosul fumului de țigară. Cu ușurință
s-ar fi putut filma o scenă din „Co-
ffee and Cigarettes” în această ca-
fenea. Muzica lui **Tom Waits** și **Ig-
gy Pop**, actorii din film, se ascultă la
tonul potrivit, îmbinată cu jazz sau
folk românesc. Pe lîngă cafea se
servesc vinuri, whiskey și poți con-
suma croissante și fructe. Iar prețu-
rile nu sînt nici de departe piperate,
de exemplu, o cafea lungă costă cinci
lei.

Fără să încarce, pe unde se poa-
te sînt așezate dichisuri. Nu le obser-
vi de la prima vedere, dar îți creează
un sentiment de familiaritate. Peretii
sînt tapetați cu un model de mov des-
chis ce-mi aduce aminte de o casă
englezească, iar tablourile în care
sînt ilustrate clădirile **Iașului** vechi
decorează interiorul. Păcat că drape-
riile te opresc să urmărești oamenii
care se plimbă pe alee.

Sînt doar cinci mese, dar nu ai
impresia de claustrofobie. Distanța
dintre ele păstrează spațiile intime,
cît să nu-ți auzi discuția cu in-
terlocutorul tău în tot localul, iar
muzica acoperă urechile indiscrete.

Georgel COSTIȚĂ

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia

DIRECTOR: Laura PĂULET
REDACTOR-ŞEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
ŞEFI DE DEPARTAMENT: Cristina BABII, Iulia CIUHU, Alexandra PANAETE
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Iulian BÎRZOI, Georgel COSTIȚĂ, Anca MATCOVSCHI, Andrei MIHAI,
Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA
COLABORATORI: Paul ANDRICI
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Sedintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.